

Il·ltre. Col·legi Oficial
Metges de Lleida

B u t l l e t í

Mèdic

Setembre - octubre 1998

núm.14

Ens complau informar-li sobre els nostres serveis que podran ser-li de gran utilitat.

A FID EDICIONS trobarà un servei integral dins el món de les Arts Gràfiques.

Adreci's a FID EDICIONS quan estigui preparat per una nova imatge, o quan vulgui reimprimir els seus impressos habituals.

REALITZEM ELS SEUS CATÀLEGS

A FID EDICIONS no es triguem setmanes ni grans sumes de diners per dissenyar un nou catàleg.

Els catàlegs són una forma ideal de mantenir-se en contacte amb els clients possibles i els reals. Simplement porti les seves fotos i les seves notes, a FID vostè no té perquè perdre temps i diners contractant els serveis de disseny gràfic, filmació, impremta, manipulació, repartiment, etc. Nosaltres ho fem tot baix el mateix sostre.

REALITZEM ELS SEUS FOLLETONS

Un fullet professional és quelcom imprescindible per qualsevol negoci. Utilitzi'l per presentar-se vostè mateix i la seva companyia, el seu fullet es quedarà amb el seu client una vegada vostè hagi marxat. Si no en té cap, es probable que el seu competidor el tingui.

REALITZEM EL SEU BUTLLETÍ INFORMATIU O REVISTA

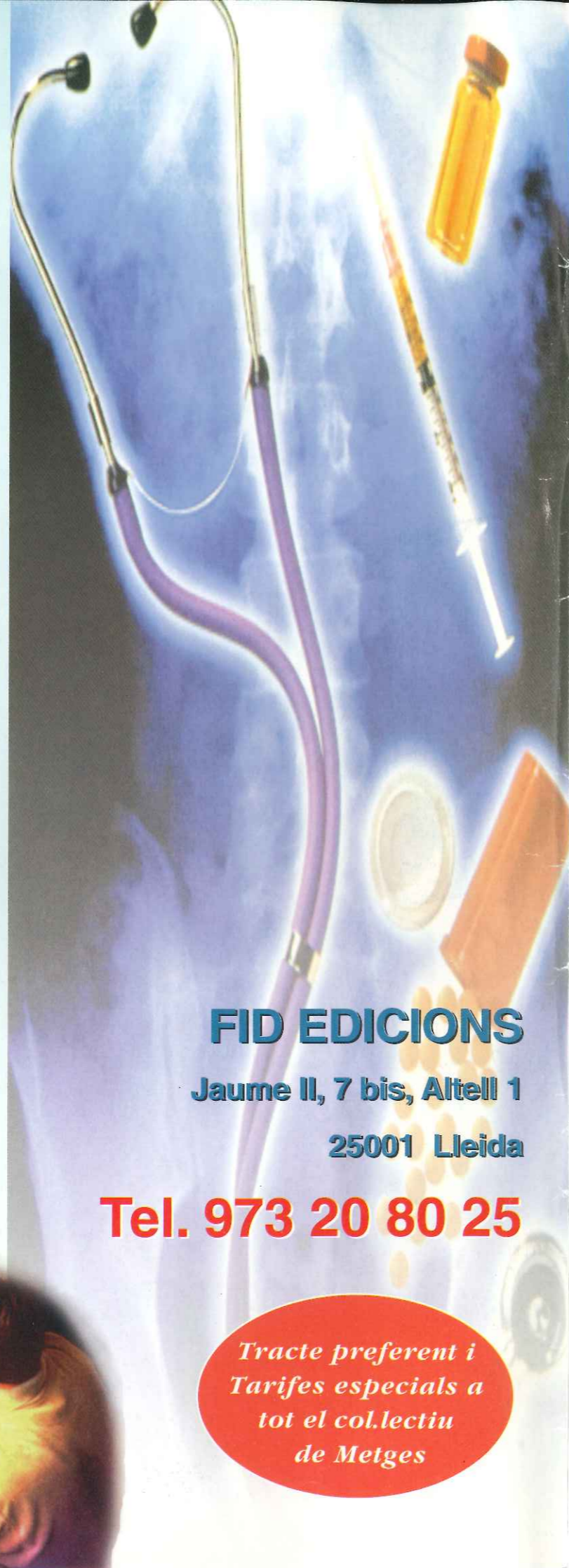
Són molts els Col·lectius o Gremis que, d'una manera periòdica recorren a aquest medi per poder informar puntualment tots els associats.

FID EDICIONS gestiona la realització i seguiment de les revistes, podent o inclús fer-se càrrec de la contractació publicitària per així intentar sufragar el cost de la publicació.

ALTRES TREBALLS

A FID podem, a més a més, confeccionar-li tot tipus d'impressos que vostè necessiti per a la seva empresa: targetes, cartes, factures, albarans, rebuts, sobres, adhesius, segells de cautxú, etc.

Pensi en la imatge de la seva empresa, si no està content amb ella planteji's un canvi. És la millor manera de vendre els seus productes i a FID l'ajudarem.

FID EDICIONS

Jaume II, 7 bis, Altell 1

25001 Lleida

Tel. 973 20 80 25

*Tracte preferent i
Tarifes especials a
tot el col·lectiu
de Metges*

SUMARI

Edita

Il·lustre. Col·legi Oficial de
Metges de Lleida
Rbla. d'Aragó, 14, pral
25002 LLEIDA
Tel. 973 / 27 08 11
Fax 973 / 27 11 41

Junta de Redacció

President:
Dr. Bonaventura Lladonosa Gallart
Cap de Redacció:
Dr. José Antonio Morales del Rio
Equip de Redacció:
Dr. Josep Pifarré Barqué
Dr. Fernando Boneu Companys
Dr. Manel Camps Clemente
Dr. Lluís Calvo Condal
Dr. Josep F. Tarragó Valentines
Dr. Juan Viñas Salas
Dr. Fernando Pifarré Sanagustín

Comitè Assessor

Junta de Govern

Col·laboradors

Ferran Pifarré
Manel Camps i Surroca
Manel Camps i Clemente
Anna Sàez
Xavier Adell

Fotocomposició i Disseny

Fid Edicions

Impremta

Fid Edicions

Dep. Publicitat

Fid Edicions
Jaume II, 7 B altell 1
25001 LLEIDA
Tel. 973 20 80 25/20 80 26
Fax 973 20 81 30

Dipòsit Legal: L - 842 / 96

Portada: Un barbero cirujano curando el pie de un campesino (1650), de Isaac Koedijck (1616/8-1668).

El siglo XVII compaginó grandes descubrimientos científicos como entre, otros el de la circulación de la sangre por William Harvey (1578-1657), que tuvo su antecesor en Miguel Servet (1511-1553), con las más elementales prácticas quirúrgicas realizadas por barberos cirujanos.

Butlletí Mèdic no comparteix, necessàriament, els articles i opinions redactats pels seus col·laboradors, encara que aquestes discrepàncies no seran obstacle per a l'accés al Butlletí.

**Il·lustre Col·legi Oficial de
Metges de Lleida**

5 Editorial

6 L'Aparador

- Recorregut mèdic pels quadres del Museu del Prado

8 Dispensari

- El 10% dels majors de 30 anys pateix diabetis
- Programa de detecció precoç de càncer de mama a Lleida

10 La Recepta

- Científics nord-americans alerten que caldria destruir les mostres de verola
- Disminueixen un 22% les reclamacions dels usuaris contra l'Insalud
- Antoni Mateu substitueix Josep Santamaria al capdavant de Sanitat a Lleida
- Cap a un sistema sanitari més racional

14 Viver

- El 75% de places MIR de Família, per a llicenciats després del 95

16 Professió Mèdica

- Ja es pot demanar el títol d'especialista en medicina familiar

18 Lletre de Metge

20 Agenda universitària 98/99

22 BOE num. 205

26 Taulell Sindical

27 Agenda-Breus

28 Viatjar

- Túnez: notes de viatge

30 Motor

- Nissan Micra. Un petit gran cotxe, ara en versió diesel

31 Ofertes Col·legials

BO I AMIC

AIXÍ ÉS EL METGE DE FAMÍLIA A ADESLAS, QUAN TU EL TRIES

Perquè ADESLAS posa la qualitat i tu hi afegeixes l'amistat,
triant un professional que et mereix confiança.

Si ja has fet la teva elecció, digues-nos-la.
Quan el necessites, el trobarem molt a prop teu.
De la mà del teu Metge de Família estaràs segur, guanyarà
la teva salut i entraràs en la Medicina d'Avantguarda.

Aquest és el nostre repte de futur.

adeslas
SEGUROS DE SALUD
Qualitat, perquè et trobis bé
Informació 24 hores: **902 200 200**

Delegació a Lleida C/ Vallcalent, 1-2ª planta
Tel: 973/ 26 92 11

EDITORIAL

Eleccions al Col.legi

En el que resta d'any, estatutariament correspon al nostre Col.legi la renovació de gran part dels membres de la Junta de Govern, és a dir s'obre un període electoral amb un calendari puntual i detallat que tindreu tots al vostre abast quan aquest butlletí arribi a les vostres mans.

Des d'aquesta tribuna convido a tots els companys que tinguin vocació d'incorporar-se a la tasca col.legial vagin pensant en aprofitar l'ocasió de presentar la seva candidatura de manera col.lectiva o individualment. No oblideu que els nostres estatuts, un dels més democràtics, permeten candidatures individuals a cadascun dels càrrecs respectant sempre les regles del cens electoral i per tan els electors poden votar a persones concretes sense necessitat d'acceptar a la resta dels membres d'una candidatura.

Tots sabem que en període electoral les descalificacions i les crítiques personal son temes preferents i habituals. Bé, doncs, jo demano a tots els participants que siguin respectuosos, que ho tinguin en compte amb un comportament ètic i recordin que som tots persones educades i universitàries. La majoria de vegades les descalificacions, descalifiquen als qui les fan i per tant seria ideal que la campanya es faci fonamentalment en projectes col.legials de futur i no en enfrontaments.

Els col.legis han evolucionat i seguiran evolucionant com ho fa tota la societat i aquesta capacitat d'adaptació es primordial, a les portes del segle XXI, com a requisit necessari que han de tenir les persones que vulguin accedir a regir el nostre col.legi.

Incorporar-se a la junta col.legial vol dir dedicació, molta dedicació, treball, sacrifici, renúncies personals i familiars, sense comptabilitzar temps i tampoc percebre cap remuneració econòmica. Qui no tingui clari ben asumides aquestes obligacions millor que no es presenti a les properes eleccions perquè si ho fa i surt elegit se sentirà incapacitat, frustrat i fins i tot incompetent per desenvolupar les funcions i obligacions del seu càrrec dins de la junta de govern.

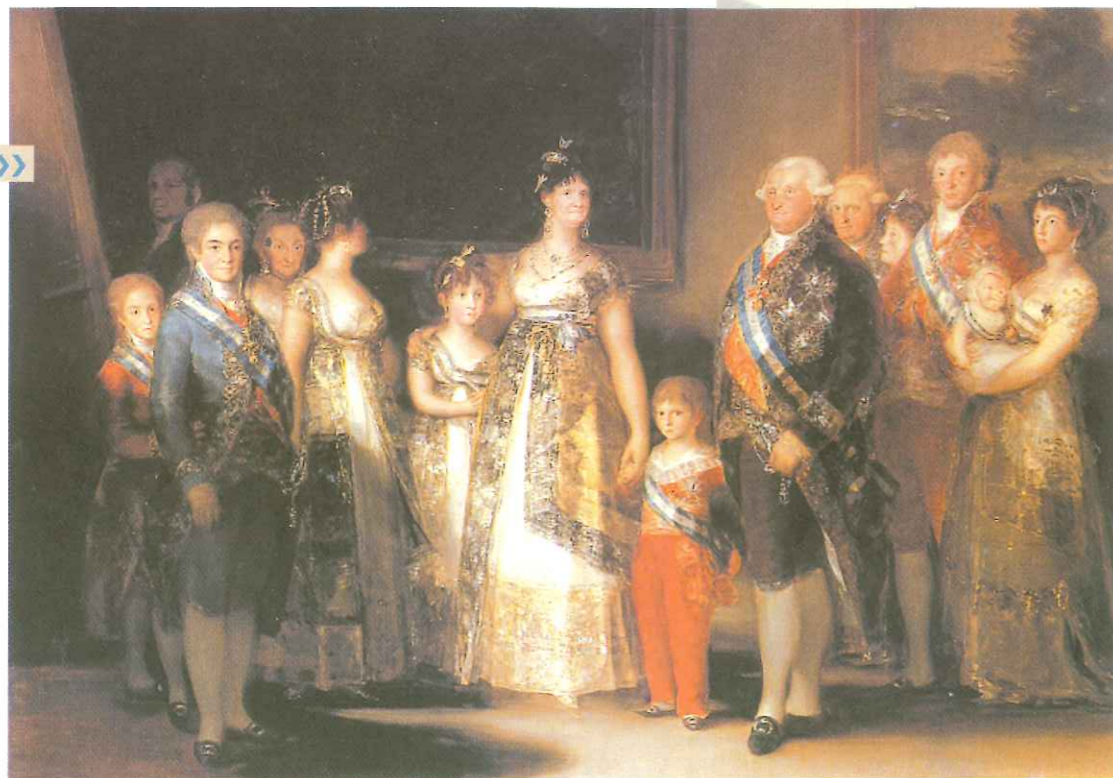
Us animo a tots a participar-hi personal i activament perquè la nova Junta que surti de les urnes es senti representativa i amb tota l'autoritat per tirar endavant el seu projecte de Col.legi pels propers 4 anys que no oblidem haurem ja comptabilitzat l'any 2000 amb les màgiques connotacions que aquesta xifra representa ■

Dr. Bonaventura Lladonosa i Gallart
President del Col.legi de Metges

Recorregut mèdic pels quadres del Museu del Prado

Un llibre proposa una visió diagnòstica de la pinacoteca

Al quadre "La família de Carles IV" de Goya. L'autor descobreix que la infanta Pepa pateix d'osteoporosis.

El Museu del Prado té més de tres-cents quadres en els quals es poden veure malalties i actes fisiològics no patològics de la vida, com ara el naixement, la lactància i la mort, i que han estat estudiats pel metge Antonio Castillo Ojugas, que proposa un recorregut diagnòstic per la pinacoteca. Castillo Ojugas, cap de Reumatologia de l'hospital Doce de Octubre, és autor d'un llibre titulat "Visita mèdica al Museu del Prado". En aquesta pinacoteca el metge diagnostica nens amb calbes a causa de la tinya o galteres en un quadre de Pedro Machuca, amb un mocador lligat al voltant de la mandíbula, a més a més de coixos i gueros, tot i que en general els nens són retratats sans i bells. Destaquen també els 19 nans del Prado, la majoria bufons. En quadres tan famosos com les Meninas de Velázquez se'n veu dos de dife-

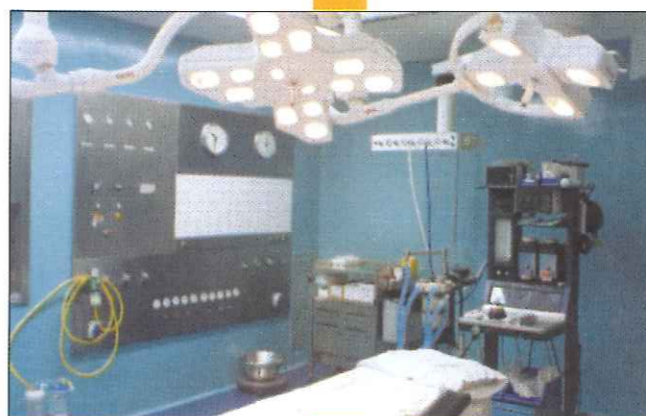
rent tipus. A més a més hi ha 27 Cristos amb la llançada al costat i la corresponent ferida; vuit naixements de Jesús i tres de Sant Joan Baptista; i quatre famoses extraccions de la pedra de la bogeria, entre elles la del Bosco. Pel que fa als embarassos, el doctor relata el quadre de María Tudor, segona esposa de Felip II, que va patir un fals embaràs, amb engrossiment del ventre, marejos i absència de la menstruació, la qual cosa va ser confosa pels

El Museu del Prado té més de tres-cents quadres en els que es poden veure malalties i actes fisiològics no patològics de la vida

metges de l'època i va fer créixer les esperances d'un hereu que es convertiria en rei d'Espanya i Anglaterra. El pas dels mesos i l'absència de part en un moment en què no existien les anàlisis de sang ni les ecografies va ser la millor manera d'averiguar científicament que la infortunada reina no estava embarassada. Als reis de la casa d'Àustria és fàcilment detectable el prognatismo, tot i que també es veuen altres alteracions com l'escoliosi del malaurat príncep Carles, fill de Felip II; l'esquena encorbada del comte duc d'Olivares, visible en el retrat a cavall obra de Velázquez; o l'osteoporosi de la infanta Pepa. Aquesta, la més baixa en el retrat de la família de Carles IV de Goya, patia, segons els reumatòlegs, d'enfonsament vertebral per osteoporosi, ja que havia tingut fractures espontànies en ambdós genolls, i en aquella època es confonia amb el reuma ■

- ANÀLISIS CLÍNICS
- ANATOMIA PATOLÒGICA
- APARELL DIGESTIU
- CARDIOLOGIA i APARELL CIRCULATORI
  - ✓ Eco-Doppler
  - ✓ Holter
- CIRURGIA GENERAL i DIGESTIVA
- CIRURGIA PLÀSTICA i REPARADORA
- CIRURGIA VASCULAR
  - ✓ Doppler computeritzat
  - ✓ Eco-Doppler vascular
  - ✓ Reconeixements cardio-vasculars
  - ✓ Unitat trombo-embòlica
- ENDOCRINOLOGIA i NUTRICIÓ
- ENDOSCÒPIA DIGESTIVA
- GINECOLOGIA i OBSTETRICIA
- GENÈTICA PRE-NATAL
- PARTS
- MEDICINA INTERNA
- MEDICINA NUCLEAR
  - ✓ Gammagrafia
- OFTALMOLOGIA
- ONCOLOGIA MÈDICA
- OTO-RINO-LARINGOLOGIA
- PEDIATRIA
- PNEUMOLOGIA
- RADIODIAGNÒSTIC
  - ✓ Radiografia
  - ✓ Ecografia
  - ✓ Mamografia
  - ✓ Ecocardiograma
  - ✓ Doppler
- * TRAUMATOLOGIA i ORTOPÈDIA
- * UROLOGIA

NOVA ÀREA QUIRÚRGICA

- QUIRÒFANS
- SALA DE PARTS
- SALA D'ANESTÈSIA I REANIMACIÓ

EQUIPATS AMB FLUX LAMINAR I TECNOLOGIA D'ÚLTIMA GENERACIÓ

HABITACIONS INDIVIDUALS
LLIT AUTOMATITZAT
GASOS MEDICINALS
LLIT PER A L'ACOMPANYANT
TELÈFON
TV
BANY COMPLET
CLIMATITZACIÓ INDEPENDENT

C/ BISBE TORRES, 13 TEL. 26 63 00
a Lleida des de 1917

El professor alemany Michel Berger va denunciar la dificultat de realitzar estudis clínics independents i va reclamar que la Unió Europea els financés directament, ja que els laboratoris tenen importants interessos creats

El 10% dels majors de 30 anys pateix diabetis

Més de 8.000 metges es van reunir a Barcelona en el 34 Congrés de la Societat Europea per a l'Estudi de la Diabetis

Més de 8.000 metges van participar en el Congrés sobre Diabetis que es va celebrar a mitjans de setembre a Barcelona.

El deu per cent de les persones majors de trenta anys pateix diabetis, segons un estudi del departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya extrapolable a la resta d'Espanya. L'informe també destaca que la meitat no rep cap tipus de tractament, mentre que el 70 per cent de l'altra meitat es tracta amb pastilles que no tenen eficàcia demostrada, segons es va posar de manifest en el 34 Congrés de la Societat Europea per a l'Estudi de la Diabetis que es va celebrar a Barcelona a mitjans de setembre, amb la participació de més de vuit mil facultatius de tot Europa.

Alberto de Leiva, president de la Societat, va ser taxatiu en les seves declaracions: les pastilles que existeixen al mercat per fer baixar els nivells de glucosa no tenen eficàcia demostrada i la seva prescripció no només no aporta en la majoria dels casos l'efecte terapèutic esperat, sinó que fins i tot pot ser contraproduent. Segons Leiva, hi ha metges que recreen aquestes pastilles sense tenir en compte que si el pacient no fa una dieta adequada es produeix una hiperestimulació de la funció pancreàtica pel doble efecte de la medicació i la dieta inapropiada, amb la qual cosa s'accelera l'esgotament de les cèl·lules que produeixen la insulina. El cas és que molts pacients prenen les pastilles precisament per no fer règim. El president de la Societat Europea per a l'Estudi de la

Diabetis va dir que l'ús indiscriminat d'aquests tractaments orals hauria de produir alarma social. Per la seva banda, el professor alemany Michel Berger va denunciar la dificultat de realitzar estudis clínics independents i va reclamar que la Unió Europea els financés directament, ja que els laboratoris tenen importants interessos creats. Aquests estudis són de la màxima importància si es té en compte que el 10 per cent dels majors de trenta anys ja pateix diabetis, i que tots els especialistes pronostiquen per als propers anys un fort increment d'aquesta dolència. Segons va explicar el professor Viktor Jörgens, del Comitè Organitzador del Congrés, els estudis més recents confirmen una relació clara

entre l'obesitat i la diabetis, tot i que encara no és possible establir el mecanisme exacte d'aquesta relació, segons va recollir el diari "El País". **VACUNA.** - En el Congrés també es va posar de manifest que les investigacions sobre la diabetis de tipus I, pròpia de les persones insulínol dependents, tenen un enfocament antiinfeccios i se centren en la recerca d'una vacuna. El descobriment permetria prevenir la malaltia en el proper segle. Alberto de Leiva, però, es va mostrar prudent i va anunciar que encara falten dos o tres anys per conèixer noves dades de la diabetis que permetin, en un termini d'una a tres dècades, arribar a prevenir la malaltia ■

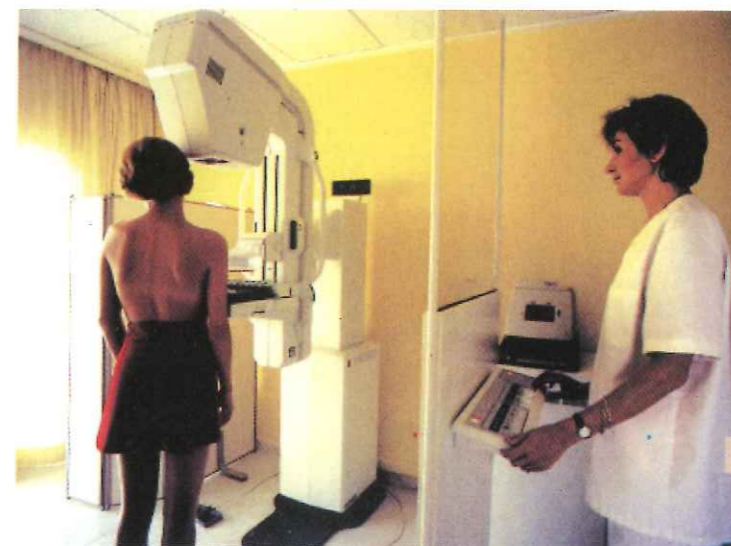
Programa de detecció precoç de càncer de mama a Lleida

A la comarca de la Noguera s'han detectat 5 casos en 1.400 revisions

La Regió Sanitària de Lleida va començar el mes de juny a la comarca de la Noguera un programa de detecció precoç de càncer de mama. Un cop finalitzades les revisions mèdiques a un total de 1.402 dones, el que suposa el 70 per cent de la població femenina d'aquesta comarca d'entre 50 i 64 anys, s'han detectat 5 casos de carcinoma. Aquests són els resultats preliminars de l'equip que porta a terme la campanya i que, al setembre passat, va continuar les inspeccions a les comarques del Segrià, l'Urgell, els Pallars i l'Alt Urgell. Sanitat destaca que els cinc casos de la Noguera, que representen el 0,36 per cent de les dones que es van fer les proves, es van detectar en persones en què encara no hi ha evidències de lesió, de manera que el diagnòstic comporta que la malaltia es pugui atacar des de l'inici. El primer balanç conclou que el 87 per cent de les dones no van presentar cap anomalia. L'11 per cent passarà un altre control mèdic d'aquí a sis o dotze mesos, ja que els metges van diagnosticar símptomes de lesió benigna i se n'ha

d'avaluar l'evolució. A la resta de les dones revisades es va detectar els cinc casos de càncer de mama diagnosticats, així com 13 casos més en què es va confirmar que no hi havia tumors malignes, tot i que les afectades van ser dirigides a la Unitat Funcional de Mama de l'hospital Arnau de Vilanova per verificar-ne el diagnòstic. El programa de detecció precoç es troba, però, en fase inicial, i només s'ha arribat al 8 per cent de la població. Sanitat vol fer

proves en dos anys al voltant de 30.000 dones de les comarques de Lleida del sector de població que va dels 50 als 64 anys, que és el que té més risc de patir càncer de mama. Aquesta patologia continua essent la principal causa de mort oncològica en les dones, amb un percentatge de 28 de cada 100.000 pacients, cosa que representa el 18% dels malalts que moren per càncer, segons dades de l'Institut Nacional de la Salut ■

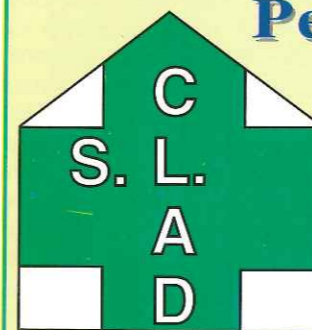
La campanya preveu fer revisions a les 30.000 dones d'entre 50 i 64 anys de la província de Lleida.

El primer balanç conclou que el 87 per cent de les dones no van presentar cap anomalia. L'11 per cent passarà un altre control mèdic d'aquí a sis o dotze mesos, ja que els metges van diagnosticar símptomes de lesió benigna i se n'ha d'avaluar l'evolució

DISPENSARI

Personal especializado en:

973 27 25 21
909 78 36 00

LLEIDA

ATENCION A DISMINUIDOS

VELAS HOSPITALARIAS

CUIDADO DE ENFERMOS Y ANCIANOS

SERVICIO 24 HORAS

... tambien disponemos del servicio de trabajadoras familiares

Científics nord-americanos alerten que caldria destruir les mostres de verola

El virus podria caure en mans terroristes i gairebé no queden reserves de vacuna

Els doctors Joel Breman, de l'Institut de la Salut, i D. A. Handerson, de la Universitat Johns Hopkins, subratllen en el seu article que les poques reserves que queden de la vacuna farien que l'aparició d'un nou brot d'aquesta malaltia fos catastròfic

Les poques reserves que queden de vacuna convertirien un nou brot de verola en catastròfic.

Científics nord-americanos reclamen la destrucció urgent de totes les mostres del virus de la verola o pigota que queden en els laboratoris per evitar que puguin ser utilitzades amb finalitat terrorista, segons s'afirma a l'últim número de la revista "New England Journal of Medicine". Els doctors Joel Breman, de l'Institut de la Salut, i D. A. Handerson, de la Universitat Johns Hopkins, subratllen en el seu article que les poques reserves que queden de la vacuna farien que l'aparició d'un nou brot d'aquesta malaltia fos catastròfic. L'últim brot que es va detectar va ser a Somàlia, el 1977, però després d'intenses campanyes de vacunació es va donar per eradicada oficialment de tot el món el 1980. Els autors de l'article consideren que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) hauria de fer una crida a tots els països perquè destrueixin immediatament les mostres que puguin conservar del virus, donat que la seva utilització seria "un crim". En aquest sentit, els científics adverteixen que donat que una bona part de la població mai no ha estat vacunada contra aquesta malaltia, la utilització del virus amb finalitat criminal podria tenir efectes devastadors. Es calcula que una de cada quatre persones contagiades moriria. Els científics també fan veure que les reserves actuals de vacuna

serien insuficients i les instal·lacions i equips que es van utilitzar en el passat per a la seva fabricació han estat desmantellats o reutilitzats per a d'altres coses. Només es coneixen dues instal·lacions que conservin emmagatzemades mostres d'aquest virus: el Centre per a la Prevenció i Control de Malalties Contagioses, a Atlanta (EUA), i el Centre d'Investigació de Virologia i Biotecnologia a Koltsovo (Rússia). Ambdós tenen previst destruir les mostres el juny de 1999, després que el 1996 l'OMS donés un termini de tres anys per localitzar totes les mostres que es conservessin al món. Alguns bíbls, però, consideren

que no s'hauria de destruir totalment les mostres donat que les característiques del seu codi genètic podrien aportar valuosa informació per desenvolupar vacunes contra d'altres malalties contagioses. Els doctors demanen que mentre no s'hagi destruït la totalitat de mostres, es tinguin previstos plans per a la fabricació massiva de vacunes. Segons els investigadors, s'ha detectat una mostra del virus en mones d'Àfrica central i occidental, tot i que segons sembla es tracta d'un virus menys mortal i de difícil contagi per als humans ■

Anna Sàez

Disminueixen un 22% les reclamacions dels usuaris contra l'Insalud

L'atenció especialitzada genera més queixes que l'atenció primària

El nombre de reclamacions presentades pels usuaris de l'Insalud durant 1997 va baixar un 22% respecte a l'any anterior, segons va informar el passat dia 14 d'agost el Ministeri de Sanitat i Consum. De les 42.452 reclamacions rebudes en total, el 39,46 per cent corresponen a l'Atenció Primària i el 60,54 per cent a l'especialitzada, segons va informar el Ministeri. A l'atenció primària, el major nombre de denúncies són per desacords en organitzacions o normes de funcionament dels serveis (27,49%), seguida de les queixes per disconformitat en l'assistència rebuda (13,91%) i el temps que han d'esperar per entrar a la consulta (10,75%). En aquest sentit, un dels objectius de l'Insalud per a aquest any, segons la mateixa nota, és que els usuaris no esperin més de 15 minuts per entrar a la consulta.

L'atenció especialitzada va registrar 25.699 reclamacions, de les quals en el 27,4 per cent dels casos són per retards. Del total d'aquesta xifra, el 50 per cent són per demores quirúrgiques, el 30 per cent per consultes externes i

el 20 per cent restant per realització de proves diagnòstiques. La línia telefònica directa entre la direcció de l'Insalud i les organitzacions de consumidors i usuaris, coneguda com Línia Calenta, va

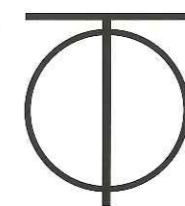
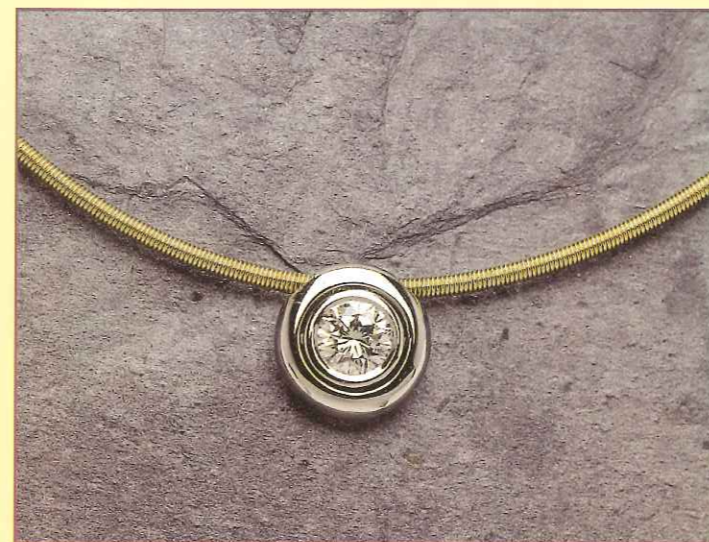
rebre durant l'any passat 44 trucades; tanmateix, les reclamacions presentades davant l'assegurança de responsabilitat civil van baixar de les 330 rebudes el 1996 a les 138 del 1997 ■

ORGANITZACIÓ D'ACTES SOCIALS, CULTURALS I LÚDICS
CONGRESSOS, JORNADES, SIMPOSI
HOSTESSES I ASSISTENTS PROFESSIONALS

Socis i PUNT

Rbla. d'Aragó, 33 25003 LLEIDA Tel. 973 / 28 23 22 Fax. 973 / 28 00 24

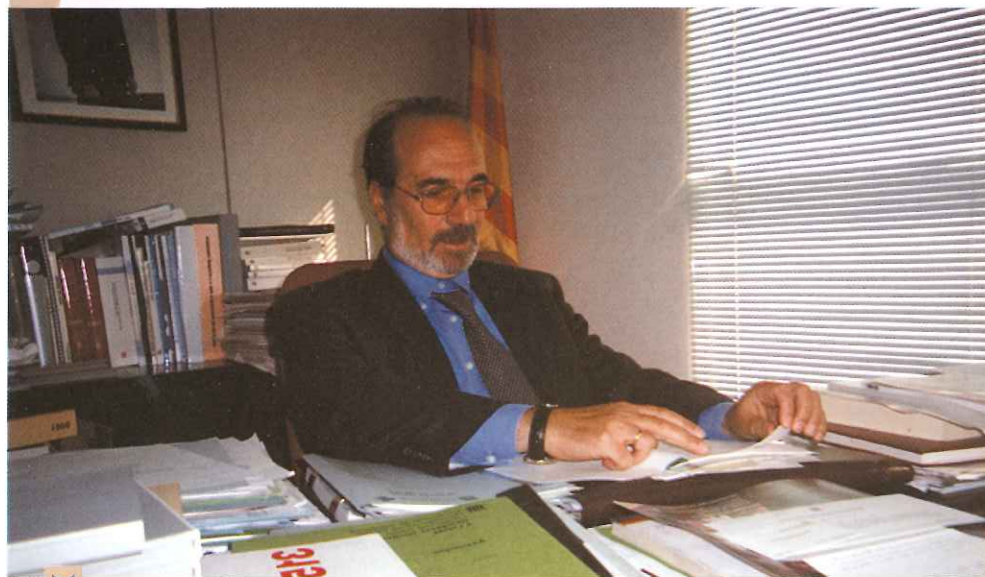

PERE TENA
JOIER

Blondel 76 25002 Lleida
Tel. 973 27 00 77

Antoni Mateu substitueix Josep Santamaria al capdavant de Sanitat a Lleida

L'exdelegat deixa el càrrec per tornar a exercir de traumatòleg

Josep Santamaria ha deixat el càrrec de delegat després de 12 anys per tornar a exercir de metge.

Des de l'1 d'octubre Antoni Mateu, fins aquesta data cap de la Unitat de Control de Gestió de la Regió Sanitària de Lleida, substitueix Josep Santamaria al capdavant de la delegació de Sanitat a Lleida. Santamaria va decidir presentar la seva dimissió a mitjans de setembre per tornar a l'exercici actiu de la professió mèdica. Amb el nomenament d'Antoni Mateu, el conseller Eduard Rius ha optat per un

professional en la gestió sanitària, especialitzat en l'elaboració i el control pressupostari. Mateu és un lleidatà de 39 anys casat i amb tres fills que ja va anunciar, en el moment que es va fer públic que substituiria Josep Santamaria que seguiria una política de continuïtat a la delegació, segons les directrius del conseller. Antoni Mateu va declarar als mitjans de comunicació locals que assumia el càrrec amb il·lusió i sabent les dificultats que comporta la gestió de la sanitat pública a Lleida, perquè,

segons va dir, "ens afecta a tots i és un servei bàsic en què la població està molt sensibilitzada". Mateu treballa a la Regió Sanitària de Lleida des de fa deu anys, primer a l'Institut Català de la Salut com a Director de Sector i després al Servei Català de la Salut, on es trobava en el moment d'accedir al càrrec de delegat, i era un dels quatre màxims responsables de la Regió Sanitària per sota de Josep Santamaria. L'exdelegat, per la seva banda, va manifestar en una emotiva carta recollida als mitjans de comunicació de Lleida les seves ganes de tornar a fer de metge, així com el seu agraïment al conseller Xavier Trias, a qui considera un mestre i un amic, i als més de tres mil professionals que treballen a la Regió Sanitària de Lleida, a qui també considera amics després de dotze anys "plens de satisfaccions, il·lusions i feina" com a delegat de Sanitat ■

Anna Sàez

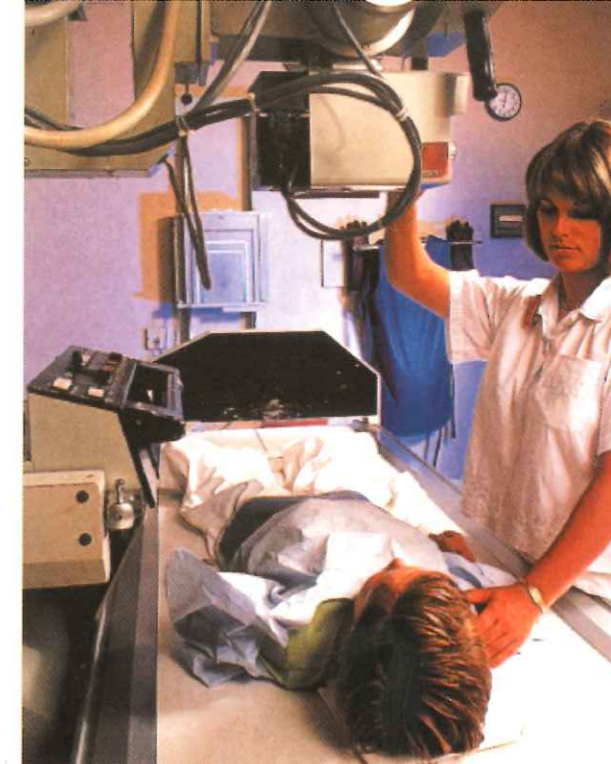
Cap a un sistema sanitari més racional

Demanen un model que sigui menys ideal i més solidari

El conseller de Salut de Navarra, Santiago Cervera, va abogar el proppassat 10 d'agost als cursos d'estiu d'El Escorial per la instauració de sistemes sanitaris més racionals i menys ideals en els que primi la solidaritat, l'acceptació de recursos limitats i la conjunció de drets i deures. Cervera va dir que davant els sistemes sanitaris ideals en els que l'Estat financia il·limitadament, sense copagament i sense conèixer-se el cost del servei, cal fer un pacte per aconseguir aquest "trànsit crucial" cap a sistemes racionals. A la seva manera de veure, el futur de la sanitat s'enfronta en aquest final

de segle a una nova ètica per fer front als canvis socials, tecnològics i científics. El conseller navarrès també va expressar el seu optimisme malgrat les dificultats i el risc de fallida dels sistemes actuals, l'envelliment de la població, els costos de les noves tecnologies i la demanda creixent. Avenços científics com la identificació del mapa genètic humà, que obre possibilitats enormes de curació de malalties, i altres aspectes, com ara la possibilitat que les proves diagnòstiques arribin fins als centres de salut de primària allunyats dels hospitals, faran sorgir un nou model de sanitat. En el curs d'El Escorial sobre la salut en el tercer milenni es va

posar a debat el sector sanitari, un dels més dinàmics i mobilitzadors de la societat. En el context d'una Europa unida, el debat sobre el futur de la sanitat afecta no tan sols els professionals sanitaris, sinó també polítics, gestors, investigadors, proveïdors i tot el conjunt de la societat ■

CARDIOLINE DELTA 1 PLUS

Electrocardiògrafo

- ✓ Captación simultánea de las 12 derivaciones en seg.
- ✓ Posibilidad de hacer copias modificando parámetros.
- ✓ Conexión a PC. Monitorización de pacientes.
- ✓ 1 y 3 canales.

Oferta Especial

212.500 ptas.

(Oferta válida hasta el 31 de Diciembre)

QUIMEGA   Passeig de Ronda, 23 • 25003 LLEIDA

Tel. 973 28 04 08 • Fax 973 28 03 55

Sistemes de seguretat de robatori - Sistemes de detecció d'incendis
Circuit tancat de TV - Videoporters/porters - Sistemes anti-furt
Control d'accés i presència - Sistemes domòtics

SISTEMES DIGITALS PROTECCIÓ, S.L.
C. Sant Pere Claver, 37 LLEIDA
Tel. 973 230 584 Fax 973 235 776

Inscrita en el registre especial d'empreses de seguretat de Catalunya amb el número 16/1997

Restaurante: Marisquería Carballeira

Selección de mariscos gallegos

Crta. de Zaragoza, Km. 457, 5 LLEIDA Tel. 973/27 27 28

El 75% de places MIR de Família, per a llicenciats després del 95

La convocatòria ofereix un total de 1.541 llocs

Els llicenciats a partir de 1995 podran optar a un 75% de les places MIR acreditades per a la Formació en Medicina de Família. El Ministeri de Sanitat ha fet pública la seva

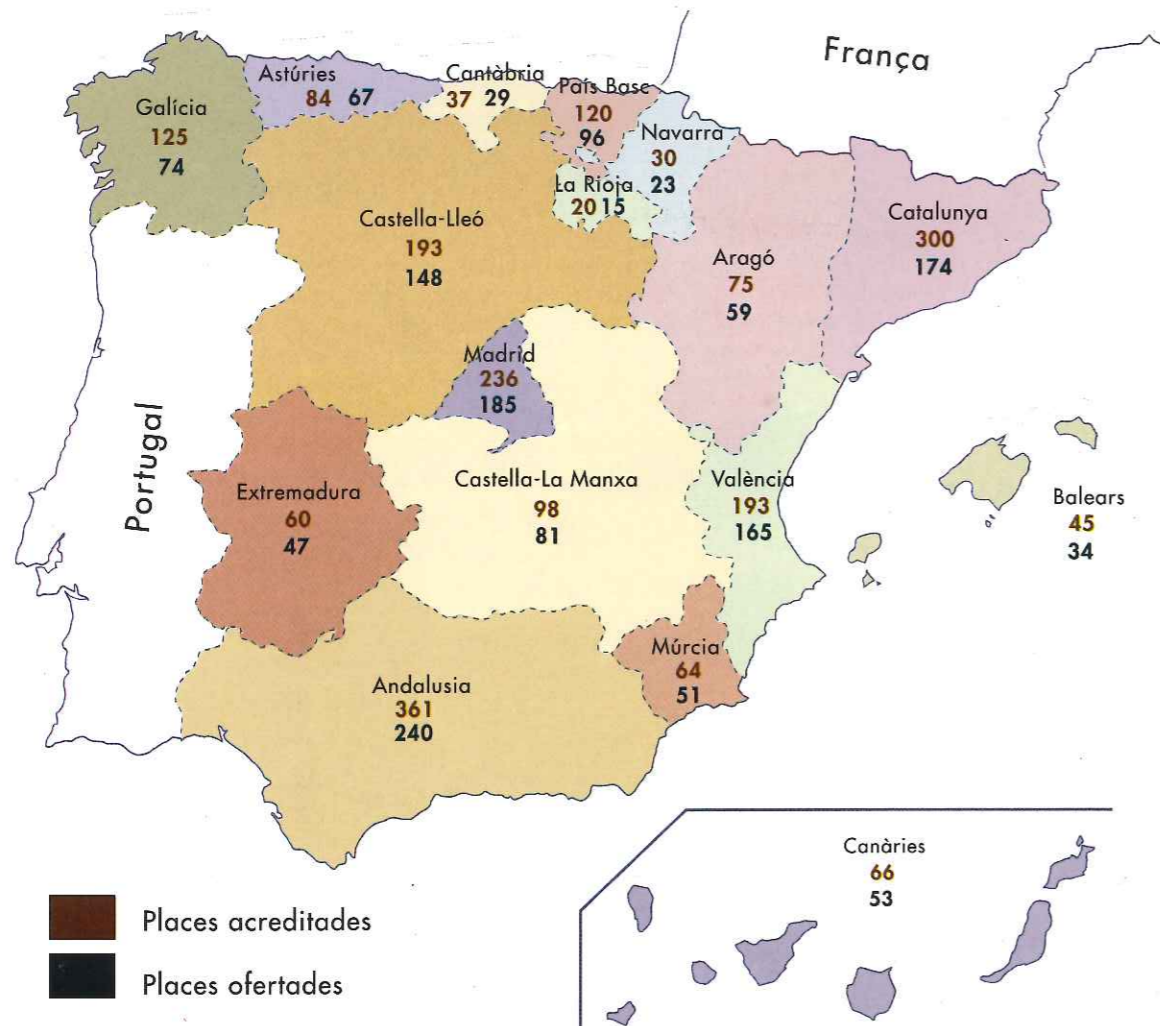
oferta per a la convocatòria específica d'aquest any: seran 1.541 places de les 2.170 acreditades. A més a més, hi haurà un altre percentatge que s'ofertarà a la convocatòria MIR General, que es donarà a conèixer aquest trimestre. Sanitat ha fixat el dia 17 d'octubre com a data per aquesta prova específica. El mateix dia es realitzarà també l'examen d'accés a la Formació Especialitzada d'Infermeria, que aquest any ofereix 118 places, amb la novetat que a més a més de les 97 dedicades a llevadores, per primer cop se'n convoquen 21 destinades a una especialitat que tot just s'acaba de reconèixer: la Infermeria de Salut Mental.

Per tal de dissenyar l'oferta per a metges, com és habitual Sanitat ha escoltat la Comissió Nacional de l'Especialitat i les comunitats autònomes. En aquest sentit Catalunya porta anys sol·licitant que es retalli l'oferta de places en aquesta especialitat, però el Ministeri manté el compromís amb el que va poder posar punt i final al conflicte del Postgrau i pel qual intenta ofertar el màxim de llocs. La distribució final de la convocatòria específica per autonomies (vegeu mapa) posa en evidència que València és la que oferta un major percentatge sobre les places acreditades, amb un 85%, mentre que Catalunya és la que menys, amb un 58% ■

Anna Sàez

Catalunya porta anys sol·licitant que es retalli l'oferta de places, però el Ministeri manté el compromís amb el que va poder posar punt i final al conflicte del Postgrau i pel qual intenta ofertar el màxim de llocs

oferta per a la convocatòria específica d'aquest any: seran 1.541

MTB

EQUIPAMENTS D'ÚLTIMA GENERACIÓ

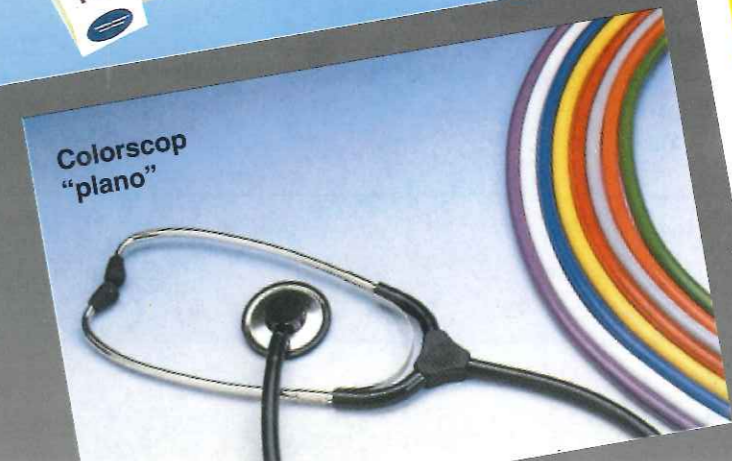
Presentem algunes de les últimes aportacions tècniques en equipament mèdic. Visiti la nostra exposició, podrà trobar-hi sempre innovacions tecnològiques.

MTB

- Electromedicina
- Ortopèdia
- Material Laboratori

c/ Rovira Roure, 38
Tel. 973/22 10 20
Fax. 973/22 07 09
25006 LLEIDA

VER

Ja es pot demanar el títol d'especialista en medicina familiar

Es confirma l'exigència de cinc anys d'exercici i 300 hores de formació

Sanitat calcula que uns 10.000 llicenciats es beneficiaran del Decret d'Homologació.

La norma contempla la desaparició del terme "medicina general" i la unificació de la denominació de les places laboral, professional i acadèmica sota el concepte de medicina de família

Els metges generals interessats ja poden demanar el títol d'especialista en medicina familiar i comunitària en publicar-se el 27 d'agost passat al Butlletí Oficial de l'Estat el Decret d'homologació aprovat pel Consell de Ministres el 31 de juliol. Segons ha informat "Diario Médico", els llicenciats anteriors a 1995 hauran d'acreditar cinc anys d'experiència i 300 hores de formació continuada i passar una prova pràctica per aconseguir el títol d'especialista.

La norma contempla la desaparició del terme "medicina general" i la unificació de la denominació de les places laboral, professional i acadèmica sota el concepte de medicina de família. El Decret tanca un llarg període de negocia-

ció. L'objectiu era normalitzar l'atenció primària, en la que els enfrontaments d'indole personal entre els professionals amb formació MIR i els que no en tenien era el pa de cada dia. Finalment, l'any passat la Sociedad Española de Medicina Familiar y Comunitària (Semfyc) i la Sociedad Española de Medicina Rural y Generalista (Semergen) van donar la seva bendicció a la fórmula proposada. El ministeri de Sanitat, que ha liderat la negociació, aconseguia d'aquesta manera legitimar el seu projecte, malgrat que tant l'organització col·legial com la tercera societat científica en discòrdia, la Sociedad Española de Medicina General (SEMG), s'oposessin al text. Les dues últimes defensen una denominació mixta i suavitzar els requisits

d'accés al títol. Creuen que la norma suposa "l'absorció hostil d'un col·lectiu" i han anunciat que la impugnaran.

Els aspirants disposaran de deu anys, fins al 2008, per acreditar els requisits exigits. Un cop verificades aquestes condicions, l'interessat serà citat a la seva autonomia per realitzar una prova de capacitat professional. Si el resultat no és satisfactori disposarà d'una segona oportunitat a nivell autonòmic en la que només erà avaluat dels mòduls no superats. La tercera i última oportunitat serà de caràcter central davant la Comissió Nacional de l'especialitat. El Decret també recull el compromís autonòmic de promoure barems d'accés a la feina pública amb una equivalència de la formació MIR de família d'entre 6 i 8 anys d'experiència professional.

Però un dels principals fils sense lligar de l'homologació és l'econòmic, tot i que Sanitat ha aconseguit el suport del ministeri d'Economia després del fracàs del Decret d'Anivellament. Milers de metges es van acollir a aquest Decret per aconseguir el títol de família, però els cursos d'ani-

vellament que havien de fer no es van organitzar en totes les autonomies, que es van queixar de falta de finançament del Govern central. El passat mes de març Sanitat va anunciar que l'Estat destinarà 70.000 pessetes per candidat per finançar les despeses de la prova

Sanitat calcula que uns deu mil llicenciats es beneficiaran del Decret, "el que suposaria un cost total de 700 milions de pessetes"

de competència que hauran de superar els interessats per obtenir el títol de família. El pressupost també cobreix altres despeses complementàries, com les dietes dels comitès coordinadors i tècnics i l'increment de les reunions de la Comissió Nacional de Medicina Familiar i Comunitària, a la que s'atribueix el paper de garant del procés.

Sanitat calcula que uns deu mil llicenciats es beneficiaran del Decret, "el que suposaria un cost total de 700 milions de pessetes". El ministeri calcula que el cost en cadascun dels primers quatre anys de vigència del pla serà de 140 milions de pessetes. La resta, fins a completar els 700 milions, es gastarà a partir del cinquè any ■

Anna Sáez

POESIA

Soneto Espiritual

Yo solo puedo seguir mi camino
y dar mi testimonio de avanzar,
siguiendo con mi paso sin dejar
que los otros varíen mi destino.

Por dentro no quiero desfallecer
por ir separado de la manada,
mi estrella está en el cielo señalada
y me da fuerzas para no torcer.

Cuando a solas mi alma levanta el vuelo
y amplía su línea de horizonte,
vislumbra la inmensidad del cielo.

Ahora busco en la soledad del monte,
en su paz, encontrar otro modelo,
otro viento que arriba me remonte.

José A. Morales del Río
Médico

Pots passar a recollir el teu emblema pel col·legi.

Si no ets soci, fes-te'n

Rambla d'Aragó, 14, PRAL. TEL. 27 08 11 FAX 973 - 27 11 41

PROFESSIÓ MÈDICA

Un dels principals fils sense lligar de l'homologació és l'econòmic, tot i que Sanitat ha aconseguit el suport del ministeri d'Economia després del fracàs del Decret d'Anivellament

AMBULÀNCIES SANJUAN, S.A.
Subida Magraners, 24 25001 LLEIDA

AMBULÀNCIES CRUZ BLANCA, S.L.
Subida Magraners, 24 25001 LLEIDA

AMBULÀNCIES SAN FERMÍN, S.L.
Subida Magraners, 24 25001 LLEIDA
Tel. 902 450 902 - Fax 973 202 725

Traslats nacionals i internacionals

Ambulàncies

- Medicalitzades (U.C.I.)
- Col·lectives
- Convencionals

Equipades amb:

- Radiotelèfon
- Aire condicionat

SERVEI 24 hores

En tu mano

Cuentan de un sabio al que unos jóvenes querían tomar el pelo. Para ello cogieron un gorrión y urdieron preguntarle con la mano detrás si el pájaro estaba vivo o muerto. Si decía muerto lo dejarían volar y si decía vivo lo aplastaría en su puño antes de mostrarlo. ¿Está vivo o muerto el gorrión? le cuestionaron, a lo que el anciano respondió "la respuesta está en tu mano".

En nuestra mano tenemos la llave de los próximos cuatro años de negociación sindical; se celebran

las elecciones sindicales de Juntas de Personal, el "parlamento" de los trabajadores. Desde hace tiempo la administración se ha empeñado en ponerlo todo patasarriba y va haciendo inventos. Últimamente es peor

porque encima tiene la cartera vacía. Más de uno estamos atemorizados, no es la primera

vez que nos explota en la cara: La reforma de la primaria hace aguas por todos lados y no hay forma de acabar la obra, la XHUP dice que menos romances y que paguen lo que se han tomado, la hospitalaria que ahora son ellos los que están peor que el Insalud. En fin por todos lados los gerentes van diciendo que hay que poner ilusión e imaginación porque cuartos no hay, al menos para la tropa. Juegan tan rápido que el que pestañea pierde. No es que sean mala gente, pero tampoco tan listos como se creen y por eso la sociedad ha institucionalizado los sindicatos de contrapeso "cuatro ojos ven más que dos".

Hay grandes retos que afectarán profundamente los intereses profesionales: Estatuto Marco, Agencia de Protección de la Salud, aplicación del real decreto de homologación, nuevo modelo retributivo del ICS, etc. Ante ellos el médico debe estar presente y activo "El ojo del amo engorda al caballo".

Cuando el médico se inhibe, el voto del celador o el administrativo (igual de respetable) gana fuerza en la legítima defensa de sus intereses, raras veces coincidente con la del facultativo. Si no lo hacemos tendremos que aceptar lo que nos hagan. Hoy día el "pasotismo" no es práctico. Cuando votas le das fuerza al que te representa "un grano no hace granero, pero ayuda al compañero". Cuando participas del día a día sindical pasas de espectador a actor, en ese guión tacaño que te ofrece la Administración. "Dios ayuda si tú te ayudas". En las próximas elecciones sindicales no te quedes aplatanado en el cómodo sofá de la indiferencia. Sal a la calle, deposita tu voto, y con una sonrisa dile al de enfrente "No paso, yo nuevo ficha" ■

José A. Morales del Río
Sindicat de Metges de Catalunya

**En nuestra mano
tenemos la llave de
los próximos cuatro
años de negociación
sindical**

CARTA AL DIRECTOR

Sr. Director:

Hace muchos años constaté un hecho que entonces ya despertó mi asombro que continua en la actualidad.

Me parece oportuna esta carta, precisamente en este número del "Butlletí Mèdic".

Se nos ofrece aquí el Real Decreto que publica el BOE sobre el acceso excepcional al Título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria.

Todo muy destacado con sus letras mayúsculas, en mérito a señalar y dar énfasis a la correcta titulación. Como debe ser.

Y como es normal el Real Decreto los firma el Rey.

Textualmente al final consta: Juan Carlos R.

A mi esta "R" siempre me ha llamado la atención, porque sin proponermelo, asocio la "R" a Rodríguez, apellido por otra parte tan respetable como frecuente. Sé que un Real Decreto no lo firmará ningún quidam Juan Carlos de los que hoy tanto abundan en el santoral. Entiendo también que titularse "Juan Carlos", sin los dinásticos apellidos y numerales de la Monarquía española, es habitual desde hace años, no muchos, pero los suficientes para haberse consolidado esta costumbre.

Lo que me sorprende es lo de la dichosa "R" que considero completamente ridícula y absurda. ¿Tan difícil es escribir "Juan Carlos Rey"?

En la Constitución se dice textualmente y queda muy claro, que "El Rey es el Jefe del Estado", que "Su título es el de Rey de España", que le corresponde "Sancionar y promulgar las leyes", y que "Los actos del Rey serán refrendados por el Presidente del Gobierno y, en su caso, por los Ministros competentes".

En este Real Decreto como en todos ellos, así sucede, y en todos hallo la consabida "R". Y como está ordenado, también hay quien "refrenda" al Rey.

Aquí es Francisco Álvarez-Cascos Fernández, político sobradamente conocido pero que, para que no se origine ninguna confusión, se detalla que es "Vicepresidente Primero del Gobierno y Ministro de la Presidencia". Con todas las letras. Espero que se me entienda. Pues esto.

Dr. Fernando Boneu

Que la salud no le dé
más dolores de cabeza.

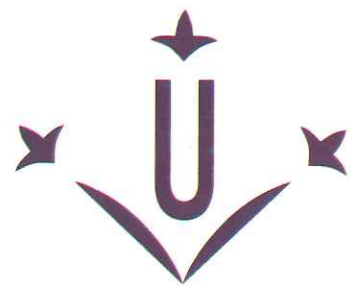
Delegación LLEIDA: Passeig de Ronda, 170 entresòl - 25008 Lleida - Tel. 973 72 70 43 • Fax 973 72 71 31

ASISA le ofrece a usted y a toda su familia una rápida y eficaz atención. Deje su salud en nuestras manos y olvídense de las molestias que conllevan los trámites del tratamiento. Aparte de tener el personal más capacitado también tendrá los mejores cuidados. Estar asegurado

ASISA
Ojalá nunca
nos necesite.

Llámenos al:
901 10 10 10

con nosotros le permite disfrutar de la vida sabiendo que hay gente, que en el caso de ser necesario, le proporcione la tranquilidad de sentirse en buenas manos. Estamos seguros de que usted deseará que nunca le hiciéramos falta. Ojalá sea así.

Universitat de Lleida

CURSOS DE DOCTORAT

DCOG Fonaments Biològics de la Salut

Els avenços científics i tecnològics recents en el camp de la biomedicina estan obrint noves perspectives quant a la comprensió i la terapèutica de les malalties. Per això, el programa explica el funcionament a nivell molecular i cel·lular dels éssers vius des de perspectives diverses, amb la finalitat de posar les bases que permetin a l'estudiantat conèixer el fonament biològic de diversos problemes mèdics. Els cursos van adreçats tant a l'estudiantat interessat en la recerca biomèdica com als clínics que vulguin tenir un coneixement bàsic relacionat amb la seva pràctica professional.

Els cursos metodològics descriuen les tècniques d'anàlisi de les biomolècules i de les estructures cel·lulars, mentre que els cursos fonamentals aprofundeixen en els aspectes estructurals, bioquímics i genètics de la biologia de la cèl·lula, i també en els mecanismes de diferenciació cel·lular en els teixits d'embriogènesi.

DC27 Recerca Clínica en Medicina

Els objectius del programa són adquirir els coneixements i la metodologia suficients per poder elaborar un treball original d'investigació en medicina.

DC31 Cirurgia d'Urgència

L'objectiu del programa és formar l'estudiantat de postgrau en tècniques d'investigació especialment dirigides a la cirurgia d'urgència, així com aprofundir en els coneixements teoricopràctics de la cirurgia d'urgència.

DC32 Fonaments Biològics de la Salut

Els avenços científics i tecnològics recents en el camp de la biomedicina estan obrint noves perspectives quant a comprensió i la tera-

pèutica de les malalties. Per això, el programa explica el funcionament a nivell molecular i cel·lular dels éssers vius des de perspectives diverses, amb la finalitat de posar les bases que permetin a l'estudiantat conèixer el fonament biològic de diversos problemes mèdics. Els cursos van adreçats tant a l'estudiantat interessat en la recerca biomèdica com als clínics que vulguin tenir un coneixement bàsic relacionat amb la seva pràctica professional.

Els cursos metodològics descriuen les tècniques d'anàlisi de les biomolècules i de les estructures cel·lulars, mentre que els cursos fonamentals aprofundeixen en els aspectes estructurals, bioquímics i genètics de la biologia de la cèl·lula, i també en els mecanismes de diferenciació cel·lular en els teixits d'embriogènesi.

PROGRAMA DE MÀSTER

Teràpies Naturals i Complementàries en Infermeria

Curs de 40 crèdits, l'objectiu del qual és adquirir formació en docència i recerca i una especialització en el camp de les teràpies naturals i complementàries, per aplicar-les en l'àmbit al·lopàtic.

CURSOS DE POSTGRAU

Bases Científiques i Operatives de la Salut Pública

Curs de 18 crèdits, l'objectiu del qual és formar els participants en les bases científiques i operatives de la salut pública i capacitar-los per a la utilització dels instruments per a la interpretació, el control i l'avaluació dels problemes de salut des del punt de vista comunitari. En finalitzar el curs, els alumnes hauran de conèixer els plans de salut i l'organització i les funcions del sistema sanitari, entendre les bases científiques de la investigació aplicada a partir dels estudis epidemiològics i les principals tècniques d'anàlisi estadística, utilitzar el programa informàtic Epi Info dels centers for-

disease control com a suport dels estudis de camp, aprendre les tècniques de salut pública per solucionar els problemes ambientals relacionats amb la salut, saber les tècniques de prevenció i control de les principals malalties transmissibles, i conèixer la utilitat de les activitats preventives periòdiques i les bases per integrar-se en l'atenció primària de salut.

Urgències en Atenció Primària

Curs de 15 crèdits, l'objectiu del qual és la formació en medicina d'urgències en l'àmbit de l'atenció primària, així com incrementar l'intercanvi d'experiències entre els professionals de l'assistència primària i els dels serveis d'urgències hospitalàries.

Gerontologia i Geriatria

Curs de 25 crèdits, l'objectiu del qual és demostrar enteniment de la natural i interrelació entre la salut i la malaltia en el vell. Identificar les necessitats individuals i planificar les cures del vell sa i del malalt, que emanen dels paràmetres bàsics de l'ésser humà, fisiològics, socioculturals i ecològics.

Hipertensió Arterial

Curs de 14 crèdits, l'objectiu del qual és divulgar la importància epidemiològica de l'HTA i la seva contribució al risc cardiovascular, diagnosticar i tractar l'HTA essencial, diagnosticar i tractar les formes secundàries d'HTA, valorar-ne la repercussió orgànica, establir els factors associats de risc cardiovascular i individualitzar el tractament segons les directrius del Joint National Committee on prevention, detection, evaluation and treatment of high blood pressure.

Nutrició i Dietètica Clíniques (5a edició)

Curs de 16 crèdits, l'objectiu del qual és introduir els alumnes en la fisiopatologia de la nutrició, exercitar-los en l'avaluació de l'estat nutricional i en el càlcul de les necessitats nutricionals, adquirir coneixements referents a les malalties i la nutrició, capacitar els alumnes en els diferents tipus de dietètica i, al mateix temps, actualitzar el curs i donar a conèixer els nous avenços.

CURSOS D'ESPECIALITZACIÓ

Introducció a l'Anàlisi Estadística amb SPSS

Curs de 2 crèdits, l'objectiu del qual és aprendre a utilitzar el programa estadístic SPSS per analitzar els resultats propis de la recerca científica.

Bioestadística

Curs de 2 crèdits, l'objectiu del qual és revisar les bases de l'estadística descriptiva, explicar els fonaments del mostreig i la representativitat, presentar les proves d'hipòtesi, analitzar els aspectes diferencials de les proves paramètriques i no paramètriques i descriure les principals aplicacions de l'ANOVA i la regressió lineal.

Epi Info

Curs de 2 crèdits, l'objectiu del qual és presentar l'estructura general i les característiques principals del programa informàtic Epi Info, analitzar-ne les seves utilitats i limitacions, explicar el disseny d'un qüestionari amb el subprograma EPED, descriure com es genera una base de dades i com se'n fa el manteniment amb el subprograma ENTER. Revisar les principals funcions del subprograma ANALYSIS i utilitzar la calculadora estadística STATCALC.

Epidemiologia

Curs de 2 crèdits, l'objectiu del qual és revisar les mesures de freqüència en epidemiologia, incidència, prevalença i densitat de la incidència, presentar les fonts d'informació sanitària útils per fer diagnòstics de salut comunitària, explicar les mesures d'associació i d'impacte, descriure els criteris utilitzats per fer inferència causal i analitzar les característiques dels principals estudis epidemiològics.

Epidemiologia i Control de les Malalties Transmissibles

Curs de 2 crèdits, l'objectiu del qual és explicar l'estructura i les bases científiques de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica, presentar les bases per al control de les malalties mitjançant les vacunes i les principals vacunes per als adults.

Revisar els protocols d'actuació per al control de malalties transmissibles sotmeses a programes de prevenció sistemàtics: tuberculosi, malaltia meningocòccica, grip, zoonosi, toxiinfeccions alimentàries, sida, malalties de transmissió sexual i hepatitis víriques.

Introducció a la Salut Pública

Curs d'1 crèdit, l'objectiu del qual és presentar les àrees d'aplicació de la salut pública, revisar les diferents polítiques sanitàries, explicar la base de l'organització i la gestió dels serveis sanitaris, analitzar la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya i descriure el Pla de salut de Catalunya.

Protecció de la Salut

Curs de 2 crèdits, l'objectiu del qual és revisar els fonaments dels sistemes de subministrament d'aigua potable, presentar les bases per al control dels residus sanitaris, analitzar la identificació dels punts clau de sanejament ambiental, explicar els riscos sanitaris derivats del consum d'aliments, descriure els aspectes bàsics de la qualitat alimentària i sistematitzar les activitats per garantir la innocuïtat dels aliments.

Protocols d'Actuació davant de les Malalties No Transmissibles

Curs de 2 crèdits, l'objectiu del qual és revisar les bases científiques per al control de les malalties no transmissibles, explicar el significat, les limitacions i les utilitats dels documents de consens, analitzar les principals aplicacions de l'educació sanitària (counseling), presentar els protocols d'actuació davant els principals problemes de salut: l'excés de pes i l'obesitat, la hipertensió arterial, la hipercolesterolèmia, el tabaquisme i el consum excessiu d'alcohol.

Mastologia i Patologia Mamària

Curs de 5 crèdits, l'objectiu del qual és donar una visió actualitzada de la mastologia i les seves implicacions en la patologia mamària, conèixer la patologia benigna i la maligna de la mama. Així com actualitzar els coneixements de: diagnòstic precoç del càncer de mama, tècniques ac-

tuals de diagnòstic per la imatge; estudi, diagnòstic i tractament de les lesions no palpables de la mama, posada al dia dels procediments terapèutics del càncer de mama (tractament conservador, tractament sistèmic, quimioteràpia intensiva i tècniques de reconstrucció postquirúrgiques) i concepte d'unitat funcional de mama i els objectius i la metodologia.

Nutrició Artificial. Procediments Educatius i Terapèutics

Curs de 3 crèdits (2 teòrics i 1 teòric-pràctic), l'objectiu del qual és donar a conèixer: els conceptes bàsics sobre alimentació i nutrició artificial, els procediments educatius i terapèutics de la nutrició artificial (enteral y parenteral) adreçada als pacients, millorar la qualitat assistencial, el suport nutricional domiciliari i ambulatori, i posar-se al dia pel que fa als diferents mètodes d'administració de la nutrició artificial.

Grup Balint per a Llicenciats en Medicina

Curs de 3 crèdits, l'objectiu del qual és sensibilitzar el metge davant dels components psicològics de la relació metge-pacient, reflexionant sobre l'instrument terapèutic que constitueix la pròpia personalitat del metge i sobre la influència que les seves actituds tindran sobre l'evolució de les malalties dels seus pacients ■

Si no ets soci, fes-te'n

RAMBLA D'ARAGÓ, 14, PRAL.
TELÈFON 973 27 08 11 • FAX 973 - 27 11 41

20604 REAL DECRETO 1753/1998, de 31 de julio, sobre acceso excepcional al título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria y sobre el ejercicio de la Medicina de Familia en el Sistema Nacional de Salud.

El título oficial de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria fue creado a través del Real Decreto 3303/1978, de 29 de diciembre, norma que, asimismo, estableció como sistema ordinario y habitual para su obtención la formación mediante residencia en los centros sanitarios. Se iniciaba así, en España, una formación específica para los Médicos de Familia que, posteriormente, y a través de la Directiva 86/457/CEE, del Consejo de las Comunidades Europeas, fue implantada con carácter general en todos los Estados miembros de la actual Unión Europea.

Aunque el citado Real Decreto establecía las normas transitorias para el acceso al título de la nueva especialidad por parte de los profesionales que ejercían con anterioridad a su creación, medidas transitorias complementadas por los Reales Decretos 683/1981, de 6 de marzo, y 264/1989, de 10 de febrero, estas medidas se revelaron insuficientes a partir del 1 de enero de 1995, fecha en la que, conforme a lo previsto en la Directiva 93/16/CEE, entró en vigor el requisito de ostentar el título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria, o la certificación a que se refiere el Real Decreto 853/1993, de 4 de junio, para desempeñar plazas de Médico de Familia, denominación que adopta la Medicina General con este Real Decreto, en centros o servicios sanitarios integrados en el Sistema Nacional de Salud.

Esta situación motivó la adopción del Real Decreto 931/1995, de 9 de junio, relativo al acceso a la formación como Especialistas en Medicina Familiar y Comunitaria de los Licenciados en Medicina posteriores al 1 de enero de 1995. Las medidas entonces adoptadas se amplían ahora en relación con los profesionales que superaron los estudios conducentes al título oficial de Licenciado en medicina con anterioridad a dicha fecha y que ejercen como Médicos de Familia, ampliación que se efectúa de acuerdo con las líneas generales aprobadas por el Congreso de los Diputados, en su Proposición no de Ley de 7 de octubre de 1997, y por el Senado, en su Moción de 8 de abril de 1997.

Así, se establece un sistema excepcional y transitorio de acceso al título de Especialista de conformidad con los requisitos y procedimiento que fijó el Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud en Acuerdo adoptado en su reunión de 21 de julio de 1997.

Dicho Acuerdo contempla también otros dos aspectos. El primero de ellos es la denominación común de Médico de Familia para los profesionales que ejercen con este perfil. El segundo, busca una valoración equilibrada, en todas las pruebas de acceso a plazas de Medicina de Familia, entre dos méritos relativos a la experiencia profesional y a la formación postgraduada como especialista por el sistema de residencia. A efectos de tal valoración, el citado Acuerdo del Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud hace equivalentes la puntuación otorgada al período completo de formación especializada en Medicina Familiar y Comunitaria con la asignada a entre seis y ocho

años de servicios prestados como Médico de Familia, contemplándose también la realización de convocatorias periódicas para el acceso a las plazas del Sistema Nacional de Salud.

Para la articulación de todo ello ha sido tramitado este Real Decreto, que cuenta con informes favorables del Consejo Nacional de Especialidades Médicas y del Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud. Han sido oídos los colegios, asociaciones y sociedades interesados, así como las organizaciones sindicales.

En su virtud, a propuesta de los Ministros de Sanidad y Consumo y de Educación y Cultura, previa aprobación del Ministro de Administraciones Públicas, de acuerdo con el Consejo de Estado y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 31 de julio de 1998.

DISPONGO:

Artículo 1. Requisitos de acceso al título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria.

Los españoles y los nacionales del resto de los Estados miembros de la Unión Europea o del Espacio Económico Europeo que hubieran obtenido el título español de Licenciado en medicina antes del 1 de enero de 1995, o que hubieran estado en condiciones de obtenerlo antes de dicha fecha, podrán acceder al título español de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria por el procedimiento excepcional que se regula en los artículos 2 y 3 cuando acrediten cumplir los siguientes requisitos:

1. Completar, antes del día 1 de enero del año 2008, un total de cinco años de ejercicio profesional efectivo como Médico de Familia, desarrollado en plazas de centros o servicios, propios, integrados o concertados, del Sistema Nacional de Salud.

A estos efectos, serán en todo caso computables los servicios prestados en Equipos de Atención Primaria, en la modalidad asistencial de cupo y zona, en servicios sanitarios locales y en servicios de urgencia.

2. Poseer una formación complementaria, antes de la fecha indicada en el párrafo anterior, de un mínimo de trescientas horas, cuyos contenidos deberán contemplar los diferentes ámbitos que configuran el perfil profesional del Médico de Familia. La Subsecretaría de Sanidad y Consumo, a propuesta de la Comisión Nacional de la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria, tras consulta con las sociedades científicas de Atención Primaria, oído el Consejo General de Colegios de Médicos y previos informes favorables de la Dirección General de Enseñanza Superior e Investigación Científica del Ministerio de Educación y Cultura, aprobará el índice de materias, ámbitos y proporción de áreas que debe abarcar tal formación continuada y complementaria, mediante resolución que se publicará en el "Boletín Oficial del Estado" para conocimiento de los interesados.

Artículo 2. Solicitudes de expedición del título

1. Quienes reúnan los requisitos previstos en el artículo anterior podrán solicitar la expedición del título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria mediante instancia dirigida a la Secretaría de Estado de Universidades, Investigación y Desarrollo del Ministerio de Educación y Cultura.

2. La solicitud podrá presentarse en los Registros de los Servicios Centrales o Territoriales del Ministerio de Educación y Cultura y en los demás Registros y oficinas a que se refiere el artículo 38.4 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

3. A fin de acreditar el cumplimiento de los requisitos a que se refiere el artículo anterior, la solicitud se acompañará de la siguiente documentación:

a) Título de Licenciado en Medicina o certificado sustitutorio ajustado al modelo establecido en la resolución de la Secretaría de Estado de Universidades e Investigación de 26 de junio de 1989 ("Boletín Oficial del Estado" del día 18 de julio).

b) Certificaciones expedidas por los Gerentes del Área de Salud, por los responsables de los servicios sanitarios de las Administraciones públicas o de los centros sanitarios concertados, estos últimos con el visto bueno del Servicio de Salud o Consejería correspondiente, acreditativas de los servicios prestados como Médico de Familia.

c) Títulos, diplomas o certificaciones de las actividades de formación complementaria en los que conste las materias sobre las que versaron y su duración, expedidos o, en su defecto, informados o visados, por las Sociedades Científicas, los Colegios de Médicos, los Servicios de Salud, el INSALUD, las Universidades, las Consejerías de Sanidad o Salud de las Comunidades Autónomas o el Ministerio de Sanidad y Consumo.

Serán tomados en consideración asimismo los diplomas o certificados relativos a actividades de formación continuada acreditados por sistemas de acreditación en atención primaria reconocidos por la Comisión Nacional de la Especialidad.

4. Los documentos a que se refiere el párrafo a) del apartado anterior deberán presentarse en copia compulsada; expedida por el fedatario público o por los funcionarios encargados de la recepción de las solicitudes previa presentación en este último supuesto del documento original. El resto de la documentación podrá presentarse en original o copia compulsada expedida en la forma antes indicada.

5. Las solicitudes serán tramitadas por la Dirección General de Enseñanza Superior e Investigación Científica del Ministerio de Educación y Cultura de acuerdo con el procedimiento general establecido en la Ley 30/1992, con las peculiaridades que se establecen en este Real Decreto.

6. Una Comisión Mixta, compuesta por funcionarios de la Subsecretaría de Sanidad y Consumo y por funcionarios de la Dirección General de Enseñanza Superior e Investigación Científica analizará las solicitudes presentadas.

La Comisión podrá solicitar informe, si lo considera necesario, a la Comisión Nacional de la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria o a la Comisión de Formación Continuada del Sistema Nacional de Salud, en relación con la formación complementaria acreditada por los solicitantes.

7. A propuesta de la Comisión Mixta, y cuando el interesado reúna todos los requisitos previstos en el artículo anterior, la Dirección General de Enseñanza Superior e Investigación Científica dictará resolución, que se notificará al interesado y se comunicará a la Consejería de Sanidad o Salud de la Comunidad Autónoma donde éste desarrolle su ejercicio profesional o, en su defecto, en la que tenga su domicilio, y a la Comisión Nacional de la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria, declarando la admisión del interesado a la prueba objetiva a la que se refiere el artículo siguiente.

En el caso de que el interesado no reúna los requisitos previstos en el artículo anterior el Ministerio de Educación y Cultura desestimará su solicitud, mediante resolución motivada que se notificará al interesado y se comunicará a la Consejería de Sanidad o Salud que corresponda.

8. Las resoluciones a que se refiere el apartado anterior deberán adoptarse en el plazo máximo de seis meses contados a partir del día en que la solicitud haya tenido entrada en cualquiera de los registros del Ministerio de Educación y Cultura. Cuando transcurra dicho plazo sin que hubiera sido dictada resolución, se podrá entender desestimada la solicitud a los efectos de la interposición del recurso que proceda.

Artículo 3. Prueba objetiva.

1. La prueba objetiva, dirigida a evaluar la competencia profesional del interesado, será organizada y gestionada por la Consejería de Sanidad o Salud de la Comunidad Autónoma en la que el interesado desarrolle su ejercicio profesional o, en su defecto, en la que tenga su domicilio. En aquellas Comunidades Autónomas que no tengan transferida la gestión de la asistencia sanitaria de la Seguridad Social, el INSALUD colaborará con los servicios autonómicos en el desarrollo y gestión de las pruebas.

A estos efectos, el órgano competente de la correspondiente Consejería determinará el número de Comités Técnicos que, en cada convocatoria de la prueba, resulten necesarios en la Comunidad Autónoma y designará:

a) Un coordinador de la prueba en la Comunidad Autónoma, que formará parte del Comité previsto en el apartado 3 de este artículo, y que coordinará la actuación de los Comités Técnicos en el ámbito de su Comunidad Autónoma. El nombramiento se efectuará de acuerdo con la Comisión Nacional de la Especialidad y deberá recaer en un Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria con ejercicio profesional en la Comunidad Autónoma.

b) Los miembros de cada Comité Técnico, compuesto cada uno de éstos por tres Médicos Especialistas en Medicina Familiar y Comunitaria con ejercicio en la correspondiente Comunidad, de los cuales uno será nombrado directamente y los otros dos a propuesta de la Comisión Nacional de la Especialidad y de las Sociedades Científicas de Atención Primaria constituidas en el ámbito de la Comunidad Autónoma, respectivamente.

2. Las características comunes de las pruebas serán establecidas, para todo el territorio nacional, por la Secretaría de Estado de Universidades, Investigación y Desarrollo a propuesta de la Comisión Nacional de la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria, previo informe de la Subsecretaría de Sanidad y Consumo y dentro de los siguientes principios generales:

a) Las pruebas se realizarán, al menos, una vez en cada año natural.

b) Tendrá carácter eminentemente práctico y estará orientada a evaluar la competencia profesional del interesado en el ejercicio de sus funciones como Médico de Familia, a través de la resolución de diversos casos clínicos adaptados a los contenidos formativos a que se refiere el artículo 1.2.

3. Un Comité Coordinador, compuesto por los 17 Coordinadores Autonómicos y por dos miembros de la Comisión Nacional de la Especialidad, designados por ésta, determinará los criterios generales de la metodología evaluativa y establecerá el diseño general de las pruebas y de sus contenidos en las convocatorias que se realicen cada año.

Para el desarrollo de sus funciones, el Comité Coordinador estará asistido por el experto o grupo de expertos que designe la Subsecretaría de Sanidad y Consumo.

4. Corresponderá a los Comités Técnicos la realización material de la prueba y la propuesta de su evaluación. Para el desarrollo de esas funciones, los Comités Técnicos se atenderán a las instrucciones que establezca, dentro de los criterios generales a que con anterioridad se ha hecho referencia, el Comité Coordinador.

5. Cuando la propuesta de evaluación será la de "apto", se remitirá al órgano competente de la Comunidad Autónoma, que la trasladará, junto con el informe que, en su caso, considere procedente a la Subsecretaría de Sanidad y Consumo. Dicha Subsecretaría remitirá la propuesta a la Comisión Nacional de la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria, acompañada, en su caso, del indicado informe y del que dicho órgano pueda emitir.

6. Cuando la propuesta de evaluación sea la de "no apto" el interesado podrá someterse a una segunda prueba, que se realizará en la siguiente convocatoria de la misma y versará exclusivamente sobre los módulos no superados en la primera.

La propuesta de evaluación de esta segunda prueba se remitirá al órgano correspondiente de la Comunidad Autónoma, para su tramitación conforme a lo previsto en el apartado anterior.

7. Recibidas las propuestas de evaluación y el informe que, en su caso, hayan emitido la Comunidad Autónoma y la Subsecretaría de Sanidad y Consumo, la Comisión Nacional de la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria aprobará la evaluación definitiva de cada aspirante.

Cuando tal evaluación sea la de apto, se comunicará al Ministerio de Educación y Cultura, a fin de que adopte la resolución correspondiente en orden a la emisión del título de Especialista.

Cuando tal evaluación sea la de no apto, el interesado tendrá derecho a someterse a una nueva prueba, cuyas características serán similares a las establecidas para la prueba inicial y que será organizada por la Subsecretaría de Sanidad y Consumo y la Dirección General de Enseñanza Superior e Investigación Científica. Esta prueba será evaluada directamente por la Comisión Nacional

de la Especialidad, y su resultado, que será definitivo, se comunicará al Ministerio de Educación y Cultura para que adopte la resolución procedente que será notificada al interesado.

8. El Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud, a través de su Comisión Permanente de Formación y Ordenación de las Profesiones Sanitarias conocerá, y en su caso, coordinará las actuaciones de las Comunidades Autónomas en lo relativo a la organización y gestión de las pruebas objetivas previstas en este artículo, especialmente en lo relativo a los períodos de su celebración.

Artículo 4. Requisitos para el desempeño de plazas de Medicina de Familia en el sistema Nacional de Salud.

1. Las plazas de este ámbito profesional de la atención primaria de salud, bien correspondan a Equipos de Atención Primaria bien se encuentren integradas en la modalidad asistencial de cupo y zona, en servicios sanitarios locales o en servicios de urgencia, pasarán a tener la denominación común de plazas de Medicina de Familia.

2. Para desempeñar las plazas de Medicina de Familia en centros o servicios, propios, integrados o concertados, del Sistema Nacional de Salud será requisito imprescindible poseer el título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria o la certificación prevista en el artículo 3 del Real Decreto 852/1993, de 4 de junio, indistintamente, sin que en ningún caso puedan establecerse preferencias derivadas del cumplimiento de uno u otro requisito.

Los Licenciados en Medicina que desempeñen tales plazas pasarán a ostentar la denominación profesional de Médico de Familia, común a todos ellos tanto si se encuentran en posesión del título de especialista como si son titulares de la certificación antes citada.

3. En la fase de concurso de las pruebas selectivas para el acceso a plazas de Medicina de Familia no se valorará la mera posesión del título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria, sin perjuicio de la valoración del período de formación especializada a través del sistema de residencia en la especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria, cuya puntuación global en el baremo será equivalente a la que se asigne a un ejercicio profesional como Médico de Familia de entre seis y ocho años.

Disposición adicional primera. Servicios sanitarios de las Fuerzas Armadas y de Instituciones Penitenciarias.

1. Serán computables, a efectos de lo previsto en el artículo 1.1 de este Real Decreto, los servicios prestados en el ámbito de la Medicina de Familia dentro de los servicios sanitarios de las Fuerzas Armadas y de las Instituciones Penitenciarias, a cuyos efectos las certificaciones de servicios prestados serán expedidas por los organismos competentes.

2. El requisito de ostentar la titulación de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria o la de certificación prevista en el artículo 3 del Real Decreto 853/1993, de 4 de junio, será exigible para el acceso a plazas de Medicina de Familia de los servicios sanitarios, de las Fuerzas Armadas y de las Instituciones Penitenciarias.

Disposición adicional segunda. Títulos expedidos por los Estados de la Unión Europea.

1. El sistema de acceso al título de Médico Especialista en Medicina Familiar y Comunitaria previsto en este Real Decreto será también aplicable a los españoles y nacionales del resto de los Estados miembros de la Unión Europea que hubieran obtenido el reconocimiento u homologación en España de un título extranjero de Licenciado en Medicina con anterioridad al primero de enero de 1995, siempre y cuando reúnan el resto de los requisitos establecidos en el artículo 1.

2. Sin perjuicio de lo establecido en el artículo 4.2 de este Real Decreto, y previo el cumplimiento de los requisitos que en cada caso sean exigibles, podrán también desarrollar las funciones de Médico de Familia y acceder a las plazas de Medicina de Familia en el Sistema Nacional de Salud y en los servicios sanitarios a que se refiere la disposición adicional primera, quienes ostenten alguno de los títulos, certificados o diplomas a que hace referencia el artículo 30 de la Directiva 93/16/CEE, cuya enumeración figura en el apartado 1 de la Comunicación 96/C 393/04, de la Comisión Europea, o sean titulares de las certificaciones previstas en el artículo 36.4 de dicha Directiva. En cualquier caso, dichos títulos, diplomas o certificados deberán ser previamente reconocidos por el Ministerio de Educación y Cultura.

3. Lo previsto en los dos apartados anteriores será también aplicable a los nacionales de los Estados signatarios del Acuerdo sobre el Espacio Económico Europeo y a los títulos, diplomas o certificados equivalentes expedidos en dichos Estados.

Disposición adicional tercera. Modificaciones del Real Decreto 853/1993, de 4 de junio.

Se modifica el Real Decreto 853/1993, de 4 de junio, sobre el ejercicio de las funciones de Médico de Medicina General en el Sistema Nacional de Salud, en la siguiente forma:

a) Todas las referencias que se contienen en su denominación, preámbulo, articulado y disposiciones adicionales a las funciones de Médico General o a las plazas de Médico de Medicina General se entenderán realizadas a las funciones de Médico de Familia y a las plazas de Medicina de Familia, respectivamente.

b) Se incorpora una nueva disposición adicional tercera con el siguiente texto:

"Disposición adicional tercera.

Conforme a lo previsto en el artículo 36.1 de la Directiva 93/16/CEE, podrán también desempeñar las funciones de Médico de Familia en centros y servicios del Sistema Nacional de Salud los Licenciados en Medicina que accedan a plaza de formación médica especializada, mediante residencia, en la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria, mientras realicen el período formativo y exclusivamente en relación con las actividades profesionales asignadas a la correspondiente plaza formativa."

Disposición adicional cuarta. Evaluación por la Comisión Nacional.

Cuando la Comisión Nacional de la Especialidad de Medicina Familiar y Comunitaria

desarrolle las funciones de evaluación que se le asignan en el artículo 3 de este Real Decreto, los Vocales representantes de los Médicos Residentes a que se refiere el artículo 13.1.d) del Real Decreto 127/1984, de 11 de enero, por el que se regula la formación médica especializada y la obtención del título de Médico Especialista, actuarán con voz pero sin voto.

Disposición adicional quinta. Cursos de perfeccionamiento.

Los Licenciados en medicina que hubieran sido admitidos a la realización del curso de perfeccionamiento previsto en el Real Decreto 264/1989, de 10 de febrero, que no hubieran obtenido el título de Médico Especialista en la fecha de entrada en vigor de este Real Decreto, podrán optar por la vía de obtención del título que en esta norma se establece, quedando exentos de acreditar el cumplimiento de los requisitos previstos en los apartados 1 y 2 del artículo 1.

A estos efectos deberán adjuntar a su solicitud certificación expedida por el órgano competente de la Comunidad Autónoma acreditativa de su admisión a dicho curso.

Disposición derogatoria única. Normas que se derogan.

Queda derogado el artículo 2 del Real Decreto 3303/1978, de 29 de diciembre, de regulación de la medicina de familia y comunitaria como especialidad de la profesión médica, así como cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo establecido en este Real Decreto

Disposición final única. Entrada en vigor.

Este Real Decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el "Boletín Oficial del Estado".

Dado en Palma de Mallorca a 31 de julio de 1998

Juan Carlos R.

El Vicepresidente Primero del Gobierno
y Ministro de la Presidencia.
Francisco Álvarez-Cascos Fernández

No és el mateix un destí estrellat
que un destí amb estrella.

A Cartes Lleida, tots els destins
tenen 5 estrelles

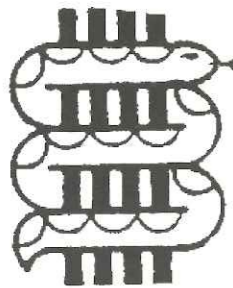
973 / 22 05 06

Cartes Lleida és una empresa jove, eficaç, àgil, moderna, responsable i amb qualitat 5 estrelles, és per això que podeu solucionar els vostres enviaments per correspondència i mailing, amb una simple trucada.

C/ Martí Grolla nº 4 baixos - 25005 Lleida Tel. 973 / 22 05 06

CARTES LLEIDA
Servei de Repartiment de Correspondència i Mailing

SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA. (SMC-CESM)

Consell de Cent, 471 - 475 esc. B ent. 3a
Tel. 93 - 265 11 77 - Fax 93 - 265 39 71
08013 BARCELONA

Recollida de signatures contra l'Estatut Marc

El Sindicat de Metges de Catalunya (SMC-CESM) ha iniciat al mes de setembre una campanya de recollida de signatures entre els facultatius de tots els centres dependents de l'Institut Català de la Salut (ICS) en contra de l'esborrany del nou Estatut Marc elaborat pel Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud (SNS). La recollida de signatures anirà acompanyada d'una nova assemblea informativa adreçada a tots els professionals i suposarà l'inici de les mobilitzacions en defensa de l'actual estatut mèdic. Els delegats sindicals del SMC-CESM de cada centre, seran els encarregats de fer arribar els formularis a tots els metges per tal que, aquests a la vegada, puguin convidar els seus familiars, amics, coneguts i veïns a què es sumin a la campanya i també diguin STOP A L'ESTATUT, MARC. Patricio Martínez, secretari general del SMC-CESM ha remès una carta personal a tots els afiliats explicant les decisions preses en les dues últimes assemblees informatives celebrades al Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (CO-MB) i anuncia l'inici de la campanya de recollida.

El Real Decret Mesto II contradiu al Congrés dels Diputats

El projecte d'esborrany definitiu del Real Decret, més conegut com a Real Decret (RD) Mesto II incompleix de forma taxativa el mandat exprés i unànime del Congrés dels Diputats que va exigir als ministeris de Sanitat i Educació que acabés d'una vegada per totes amb la problemàtica dels metges especialistes sense títol oficial. La base de l'incompliment recau, segons Antoni Gallego, representant nacional MESTO a la "Confederación Estatal de Sindicatos Médicos" (CESM) i membre del Sindicat de Metges de Catalunya (SMC), en què els equips que dirigeixen Emilia Sánchez Chamorro, subdirectora general de Sanitat, i Honorio Bando, subdirector general d'Educació, incrementa la inseguretat jurídica dels professionals, suposa una "falta greu contra l'estabilitat de l'ocupació de milers de metges" i únicament regularitza la situació dels mestos més propers al poder i que ostenten els llocs de tècnics de salut en l'administració sanitària. "Una vegada més es torna a perdre una oportunitat per resoldre definitivament la problemàtica. EL RD MESTO II no resoldrà el problema de prop de 4.000 metges que treballen en el Sistema Nacional de Salut i la capacitat dels quals està sobradament provada amb el seu treball diari", lamenta Gallego. El membre del SMC denuncia a més que amb el RD MESTO II "l'Administració sols arregla els seus draps bruts i òbvia situacions d'especialitats que sense els mestos no s'hagués pogut ofertar a la població." La lectura de l'esborrany definitiu delata dues greus carències en el text que perjudicarà a tot el col·lectiu de professionals sense titulació oficial, afegeix Antoni Gallego. La primera d'elles és que no es recull la possibilitat que els mestos que els falti coneixements sobre l'especialitat exercida rebien la formació complementària imprescindible i que, en altres casos, no es permeti l'accés a les proves d'aptitud a tots els que compleixin els requisits. A sobre, el model de prova dissenyat pels representants ministerials "no garanteixen la imparcialitat".

La mala negociació ha provocat el dèficit sanitari

El secretari general del SMC-CESM, Patricio Martínez, ha atribuït a la manca de pressupostos a la sanitat catalana a la "Nefasta negociació" del Govern de CiU amb Madrid". El dirigent sindical ha assenyalat també que la Generalitat haurà de destinar recursos propis per cobrir el dèficit d'allò que no arribarà de Madrid. Martínez dubta que "aquest any és molt probable que la Generalitat no tingui pressupost a causa de les eleccions autonòmiques i per tant el problema del dèficit es quedarà sense resoldre". El secretari general del SMC-CESM sosté que "la sanitat pública farà fallida. Si fos una empresa privada ja hauria tancat".

Segons el Sindicat de Metges, durant l'exercici 1998 ja s'ha produït un desajust entre els 640.000 milions aportats a la sanitat pública catalana i el 680.000 milions del cost real del sistema. A aquests 40.000 milions se'ls han d'afegir els 280.000 milions del dèficit històric que genera anualment 11.000 milions d'interessos. "La solució és que la Generalitat afegeixi recursos propis", assegura Patricio Martínez.

Denunciat el gerent de la Clínica de Girona

El president de la Federació Hospitalària del Sindicat de Metges de Catalunya (SMC-CESM), Julio Remón, ha presentat una denúncia a la Inspecció de Treball de la Generalitat a Girona contra el director gerent de la Clínica Girona, Carlos Espigol, per una presumpta vulneració dels drets dels ciutadans del centre hospitalari. La demanda del SMC-CESM és una resposta a la negativa d'Espigol a reconèixer i a permetre la creació d'una secció sindical al centre, un dret reconegut per la Constitució Espanyola i que atempta contra la Llibertat Sindical (tal i com explica l'article 8 de la Ley Orgánica 11/85 del 3 d'agost).

A més, l'article 150 del vigent conveni col·lectiu de la Xarxa Hospitalària d'Utilitat Pública (XHUP), de la qual forma part la Clínica Girona estableix que sempre i quan hi hagi un mínim de 150 treballadors a un centre de la xarxa existeix el dret inalienable de poder disposar d'una secció sindical i dels avantatges que marca l'article 10 de la llei anteriorment esmentada. L'actual plantilla de la Clínica Girona és de 234 treballadors Julio Remón, sosté que amb la seva actitud el gerent de la Clínica "s'està excedint en les seves competències".

Dubtes amb el Reial Decret d'Homologació

Els representants del Sindicat de Metges de Catalunya no estan massa entusiasmats amb el text del Real Decret d'Homologació de facultatius de Medicina General i de Metges de Família i Comunitaris. La Federació Extrahospitalària del SMC-CESM considera que el text deixa punts susceptibles de discussió. Malgrat això, els metges de la federació assenyalen que el text definitiu "és una solució molt millor que els avantprojectes a què havíem tingut accés".

En opinió del Sindicat "és important disminuir les divisions de col·lectiu, ja que ens perjudiquen a tots i s'en beneficien tercers, i és igualment important aconseguir un equilibri el més ajustat possible entre les diferents fórmules de formació convenientment acreditades, per evitar sensacions de guanyadors i vençuts". Finalment, la Federació Extrahospitalària recorda que el Real Decret mai ha estat objecte de negociació, i que malgrat s'han fet un bon nombre d'aportacions (part d'elles recollides en el RD 1753/1998), el Govern finalment imposa el seu criteri. Per això, el Sindicat de Metges no abaixarà la guàrdia i vigilarà l'aplicació del Reial Decret davant la demostrada i reiterada escassa habilitat de l'Administració i la seva mala voluntat en la solució de la problemàtica.

AGENDA

Master de Medicina Naturista Universidad de Zaragoza

Objetivos

Objetivo general de este primer ciclo es adquirir las bases teóricas y prácticas que permitan abordar posteriormente la realidad clínica desde la perspectiva de la Medicina Naturista.

Objetivos específicos:

- Infundir al profesional el criterio médico-naturista.

- Formar profesionales con amplios conocimientos clínicos en las enfermedades más relevantes, así como los tratamientos por medios sencillos y naturales, que permitan asistir a la población.

- Priorizar las medidas preventivas y de promoción de salud y proporcionar los elementos metodológicos necesarios para conseguir su integración en las actividades curativas de la práctica diaria.

Total: 650 horas. 65 créditos.

Duración: 2 años. Las clases tendrán lugar los viernes por la tarde y sábados por la mañana.

Información:

Dr. Pablo Saz Peiro.
Tel. y Fax: 976 32 09 20
Tel. 939 02 08 81

Secretaria de la Facultad de Medicina. Tel. 976 76 10 00. Ext. 4359

V Curs de Post-Grau "Nutrició i Dietètica Clíniques"

La nutrició s'ha esdevingut un fenomen que cada cop interessa a més gent, essent un tema que ha traspassat, inclús, l'àmbit purament sanitari. El desenvolupament del

coneixement científic i els avenços tecnològics han possibilitat que, avui en dia, puguem conèixer la interrelació entre la salut i el tipus de nutrició. Efectivament, ara coneixem com una alimentació adequada comporta una nutrició correcta i aquesta ens pot preservar de moltes malalties i ajudar a curar d'altres, i a l'inrevés, una alimentació desequilibrada pot ésser causa de malaltia i empitjorar la situació de les persones malaltes.

El curs de post-grau "Nutrició i Dietètica Clíniques" que es ve impartint cada any en la nostra universitat pretén apropar els coneixements actualitzats sobre la nutrició i la seva relació amb la salut i les malalties, i facultar als alumnes en la pràctica de l'avaluació de l'estat nutricional i en les diferents tècniques de dietètica i dietoteràpia.

Fins ara, en les anteriors edicions han realitzat el curs uns 150 alumnes, de diversa procedència com metges, infermers/es, biòlegs i farmacèutics. Aquest any s'impartirà la 5a edició i creiem que pot continuar essent d'interès per a professionals com els citats anteriorment i, a més a més, per a llicenciats en ciència i tecnologia d'aliments i enginyers agrònoms d'agroalimentàries.

Per a més informació podeu contactar amb la secretaria del Departament de Medicina de la UdL.

Dr. Àngel Rodríguez
Professor de Nutrició Clínica de la Facultat de Medicina i de Nutrició Aplicada de l'ETSEA Universitat de Lleida

Organitzat per:

- Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya
- Societat Catalana d'Història de la Medicina
- Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida
- Col·legi Oficial de Metges de Lleida
- Associació Medicoquirúrgica de Lleida

President: Manuel Camps i Clemente

Vicepresidents: Joan Viñas i Salas i Edelmira Domènech i Llaberia

Secretari: Emili Ortoneda i Mayoral

Coordinador: Manel Camps i Surroca

BREUS

- **Es lloga pis.** Alcalde Sol, 11, entresol, apte per a consulta mèdica i vivenda. Tel. 973 23 25 30

- **Es lloga o es ven.** Pis de 120 metres quadrats apte per a consulta. Zona C/Acadèmia. Tel. 973 31 44 56

- **S'ofereix Auxiliar de Clínica de 25 anys per treballar preferiblement en consultori privat.** Una àmplia experiència com a recepcionista. Tel. 973 23 55 65, preguntar per Josep Anton.

- **S'ofereix senyora** per fer-se càrrec de vells o malalts les 24 hores. Tretze anys d'experiència. Tel. 973 14 34 04

- **Llugo pis.** Edifici Simago. 153 metres quadrats. Sense mobles. Piscina comunitària. Opció a pàrquing. Tel. 939 35 52 52.

- **Cambrils.** Xalet individual. 400 metres de parcel·la. Sis habitacions. Xemeneia, solàrium, calefacció, Bodega, 20 milions. Tel 977 36 30 54.

Ocasíó, vehicle

Venc cotxe marca **LADA NIVA 1.600**

Color: Beige

Matrícula: L-4771-O

Contactar amb Rosa Mari Tel: **973 20 80 25**

Thailandia

EL TRIANGULO DEL ORO

El viaje denominado el Triángulo del Oro, nos dirige hacia el norte del país, y nos permite visitar gran cantidad de ciudades y pueblos de Thailandia, lo que nos ofrece una visión completa y profunda del mismo.

Partiendo de Bangkok, hacia el norte, llegamos a Bang Pain donde se encuentra el Palacio de verano de los antiguos monarcas Chakri. Desde aquí, nos dirigimos hacia Ayuthaya donde las magnificas ruinas de los Palacios, los templos bordeados de Budas y las fortalezas derrumbadas son un testimonio elocuente del esplendor del pasado de la capital del Reino de Siam.

Continuando el viaje, y pasando por Lampang, se llega a Chiang Rai a 823 Kms. de Bangkok, que, situada entre montañas, es el punto de partida hacia el "Triángulo del Oro", frontera de tres países: Thailandia, Birmania y Laos, separados por el Río Mekong y su afluente el Mae Sai.

Desde Chaing Rai se continua el viaje hacia Chiang Mai, considerada por muchos thailandeses la Tierra Prometida Nacional por la belleza de sus mujeres, los templos históricos, su paisaje de montañas cubiertas de neblinas, las frutas templadas como las manzanas, los melocotones y las fresas y la necesidad de usar una chaqueta por las noches durante la estación fresca.

Las montañas que rodean Chiang Mai forman los extremos bajos de las estribaciones del Himalaya y abrigan varias tribus itinerantes de origen Tibetano-birmano. Los mercados situados en los alrededores de la ciudad les permitirán observar el trabajo de los artesanos en sus distintas especialidades: tallas de madera, objetos lacados, sombrillas, abanicos, sedas pintadas a mano, etc... En las calles más céntricas de la ciudad, al anochecer, los mercadillos nocturnos ofrecen estos objetos de artesanía local.

También desde Chaing Mai puede visitar el Valle de Mae Sae, lugar de entrenamiento de elefantes, ofrece la curiosidad de poder observar el trabajo de los mismos: su fuerza es aprovechada desde hace siglos en el manejo y el transporte de madera. Una experiencia inolvidable es dar un paseo en elefante por la jungla.

Visite también el Doi Suthep un importante centro budista y de peregrinación, que se eleva a 1.080 m. de altitud y al cual se

accede subiendo 290 escalones. El esfuerzo del ascenso queda sobradamente compensado por el panorama que se contempla desde lo alto.

Este viaje ofrece la alternativa de combinar el norte con la capital Bangkok y además puede aprovechar los últimos días para una relajante estancia en las playas de Pattaya.

EL CALOR DE THAILANDIA

Bajo el lema Budista "todo en la vida debe tener algo divertido" los habitantes de Bangkok en particular, y los Thailandeses en general, ofrecen al turista su alegría, simpatía, amabilidad y buen humor.

El clima en THAILANDIA es tropical, agradable en la Capital y algo más caluroso en las zonas de playa como Ko Samui, Pattaya y Puket, y cuando llega la época de los monzones todo se sume bajo un exótico encanto tropical de agua y sol.

Bangkok ofrece al visitante un sin fin de atractivos además de su exótica arquitectura monumental, y el principal de ellos es las compras. Estamos en un verdadero paraíso de piedras preciosas, oro, sedas, artículos de piel de cocodrilo, serpiente y cuero, artesanía en bronce, sombrillas pintadas a mano, cerámicas y lacas. Así como todo tipo de artículos, prendas de vestir de imitación de grandes marcas que se pueden adquirir en multitud de pequeños mercadillos y rastrillos.

¡Por supuesto! nunca compre sin ejercitar el arte del regateo, en Bangkok es fundamental.

Bangkok, en idioma thailandés "Krung Thep" que significa "La Ciudad de los Angeles" posee un sin fin de monumentos tradicionales, mezcla, todos ellos, de culturas muy diversas que desde hace tiempo conviven en este interesante país. La mezcla de etnias thai, china, malaya, laosina, monks, birmana, etc... han dado origen a una arquitectura singular.

Entre sus monumentos podemos destacar: Watt Po, el templo más grande de Bangkok,

donde se admira el Gran Buda Reclinado, el "Templo Dorado" donde se puede admirar un Buda de 5 toneladas de oro macizo, y el "Palacio Real", que inició su construcción en el reinado de Rama IV, y que es un conjunto de pabellones de cúpulas doradas y lacas, fina muestra de la más fina arquitectura thai, y en uno de sus Templos se venera el Buda de la Esmeralda.

Pero además de sus monumentos les recomendamos que no deje de realizar una visita al Mercado Flotante de Dammern Sodank, donde en un recorrido de las típicas lanchas thailandesas podremos admirar la vida diaria de este interesante mercado que transcurre en los canales y cuyo comercio se realiza enteramente a bordo de pequeñas embarcaciones donde se realiza el trueque de productos.

En las afueras de la ciudad hay multitud de lugares a visitar, entre los que se pueden destacar la Granja de Cocodrilos; Ayutthaya, antigua capital de la Nación, Nakkon Pathm, donde se encuentra el más alto monumento budista del mundo el Phra Pathon. Chedi, Kanchanaburi donde se conserva el celebre "Puente sobre el Río Kwai", y sobre todo, "El Jardín de las Rosas", situado a orillas del Río Nakorn Casiri, es un parque nacional con densa vegetación y espléndidos jardines donde diariamente se ofrecen espectáculos que escenifican la vida rural, civil y religiosa del país, se ven peleas de gallos, boxeo thai, danzas tradicionales, el trabajo de los elefantes de las selvas, etc...

Esto es una pequeña muestra de lo que ofrece Bangkok, Cuando llegue, le recomendamos que se sumerja en su ambiente, "patee" sus calles y mercados, regatee con la gente, admire su filosofía de la vida, déjese seducir por su alegría y su eterno buen humor, disfrute de sus paisajes, de sus monumentos, de sus tradiciones, y sobre todo de su gente, y todo ello, alojándose en una de las más modernas y lujosas infraestructuras hoteleras que existen en el mundo.

¡QUÉ MÁS SE PUEDE PEDIR!

Els Grans Viatges d'

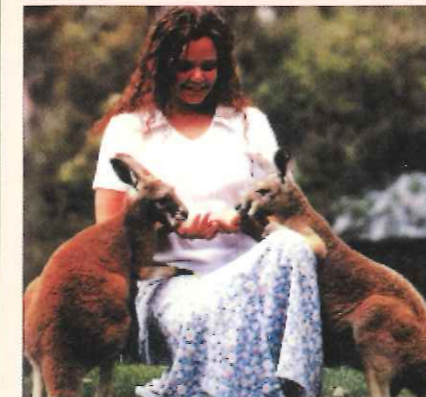

OCTUBRE / NOVEMBRE 98

JULIATOURS

AUSTRÀLIA

CIRCUIT CLÀSSIC i BALI

19 dies visitant:

- Sydney
- Ayers Rock
- Alice Springs
- Cairns/Palm Cove
- Denpasar

SELECCIÓ D'HOTELS

Nits	Ciutat	Hotel	Categ.	Comb.
4	Sydney	Forum The Grace	1º Sup.	A
		Intercontinental	Luxe	B
1	Ayers Rock	Desert Gardens	1º Sup.	A
		Sails in The Desert	Luxe	B
1	Alice Springs	Alice Springs Vista	1º Sup.	A
		Plaza Hotel	Luxe	B
5	Cairns	Oasis	1º Sup.	A
		Hilton	Luxe	B
	Palm Cove	Ramada	1º Sup.	A
		Great Barrier	1º Sup.	A
		Allamanda	Luxe	B
4	Denpasar	Aston Bali	Semi Luxe	A
		Nasa Dua Beach	Luxe	B

TARIFA

Combinat A 409.200 ptes.
Combinat B 454.700 ptes.

TAILÀNDIA

CIRCUIT DONES JIRAFÀ i PHUKET

17 dies visitant:

- Bangkok
- Ayuthaya
- Pitsanulok
- Sukothai
- Phrae
- Chiang Rai
- Triangle de l'Or
- Chiang Mai
- Mae Hong Son
- Phuket

SELECCIÓ D'HOTELS

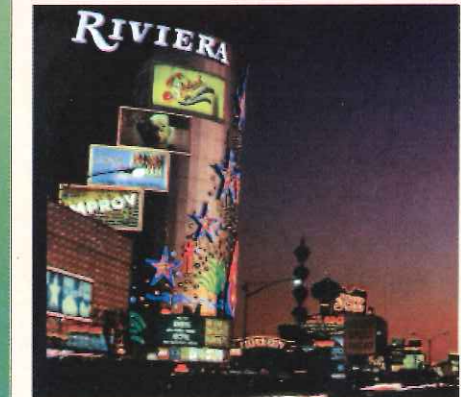
Nits	Ciutat	Hotel	Categ.
3/4	Bangkok	Menam	1º Sup.
		Meridien	Semi Luxe
		Hilton int.	Luxe
1	Pitsanulok	Top Land	1º Sup.
1	Phrae	Nakom Tower	1º
2	Chiang Rai	Dusit Isl. Resort	Luxe
1	Chiang Mai	Empress	Luxe
1	Mae Hong Son	Holiday Inn	1º
1	Chiang Mai	Empress	Luxe
4/3	Phuket	Karon R. Wing	1º Sup.
		Karon Villa	1º Sup.
		Diamond Cliff	Luxe

TARIFA

Hotels luxe 245.700 ptes.

U.S.A.

CIRCUIT COSTA OEST

14 dies visitant:

- Los Angeles
- Mammoth Lakes
- San Diego
- Fresno
- Phoenix
- Parc Yosemite
- Scottsdale
- San Francisco
- Gran Cañón
- Monterey
- Las Vegas
- Santa Maria

SELECCIÓ D'HOTELS

Nits	Ciutat	Hotel	Categ.
2	Los Angeles	Renaissance	1º
		Airport	1º
		Holiday Inn	1º
		Holiwood	1º
		Westin	Luxe
		Bonaventure	Luxe
		Beverly Hilton	Luxe
1	San Diego	Handlery Resort	1º Sup.
1	Scottsdale	Radisson	1º Sup.
1	Grand Canyon	Nat. Park Lodge	-----
2	Las Vegas	Golden Nugget	Semi Luxe
1	Mammoth Lake/	M. Mountain Inn/	1º Sup.
1	Fresno	Sheraton Fresno	1º Sup.
2	San Francisco	Marriot S.F.	1º sup.
1	Santa Maria	Sta. Maria Inn	1º Sup.
1	Los Angeles	Hotel seleccionado	

TARIFA

Hotels luxe 267.600 ptes.

5% de descompte si reserva amb 15 dies d'antelació per tots els membres d'aquest col·lectiu, (caldrà acreditar-se).

e mail iltrida@iltrida.com <http://www.iltrida.com>

LLEIDA
Pça. Missions, Dra. Castells, 1
Magdalena, 10
P. Ronda, 89
St. Antoni, 47
Rambla Pardiniyes, 35
P. de l'Estació, 11
Carme, 17
Ctat. de Lleida, 2
Carme, 24
Dr. Roure, 14

T. 973 260 022
T. 973 210 390
T. 973 230 061
T. 973 268 776
T. 973 272 411
T. 973 225 322
T. 973 447 850
T. 973 143 237
T. 973 601 012
T. 973 311 862
T. 973 651 119

BALAGUER
LES BORGES
MOLLERUSSA
TÀRRAGA
TREMP

RESPONSABILIDAD CIVIL PROFESIONAL (MÉDICOS)

CUADRO DE PRIMAS

GRUPOS	Actividad Privada (1)				Actividad Pública (2)		Actividad Mixta (3)	
	15 mill.	25 mill.	50 mill.	100 mill.	50 mill.	100 mill.	50 mill.	100 mill.
1	79.750	112.985	156.825	207.825	20.880	32.275	73.938	101.175
2	60.333	90.831	126.075	167.075	17.217	26.378	59.446	81.337
3	34.217	48.883	67.851	89.916	10.281	15.212	31.989	42.773
4	27.000	36.454	50.599	67.054	8.226	11.903	23.855	32.643
5	17.500	22.154	30.750	40.750	5.862	8.097	14.497	19.838

- (1) **ACTIVIDAD PRIVADA:** Capitales asegurados sólo para el ejercicio de la actividad Privada o para aquellos profesionales que ejerciendo la actividad pública, deseen tener cubierta la totalidad de los capitales, sin franquicia.
- (2) **ACTIVIDAD PÚBLICA:** Se cubren dos opciones a elegir por el asegurado, en exceso de la póliza del ICS.
- 25 millones cobertura deber de Socorro (Incluida)
  - 50 millones en exceso de 100 millones.
  - 100 millones en exceso de 100 millones.
- (3) **ACTIVIDAD MIXTA (PÚBLICA Y PRIVADA):** Se cubre:
- a) Actividad pública, según opción de capitales:
- 15 millones en exceso de 100 millones.
  - 25 millones en exceso de 100 millones.
  - 50 millones en exceso de 100 millones.
  - 100 millones en exceso de 100 millones.
- b) Actividad privada, según opción de capitales:
- 15 millones.
  - 25 millones.
  - 50 millones.
  - 100 millones.

Grupos	Descripción de Especialidades
1	Cirugía: Plástica, Maxilo-Facial.
2	Anestesiología-Reanimación, Ginecología y Obstetricia.
3	Cirugía: Cardiovascular, Digestiva, General, Oftalmología, Ortopédica, Dermatología, Pediatría, Torácica, Venereología, Traumatología, Neurocirugía, Angiología. Medicina Estética.
4	Sin cirugía: Aparato Digestivo, Electrorradiología, Hematología, Hemoterapia, Medicina Interna, Oncología Médica, Otorrinolaringología, Psiquiatría, Radiología, Radioterapia, Oncología, Urología. Alergología, Bioquímica Clínica, Cardiología, Dermatología, Endocrinología-Nutrición, Estomatología, Electrorradiodiagnóstico, Farmacología Clínica, Inmunología, Inspectores Médicos, Medicina Intensiva, Nefrología, Neumología, Oftalmología, Pediatría, Pulmón y Corazón, Radiodiagnóstico, Reumatología, Traumatología.
5	Medicina General, Del trabajo, Familiar y Comunitaria, Preventiva, Rural, Paralela, Acupuntura, Análisis Clínicos, Anatomía Patológica, Bacteriología, Bacteriología, Forenses, Geriátrica, Hidrología-Hidroterapia, Homeopatía, Histopatología, Educación Física, Especial, Médicos en Paro, Microbiología, MIR, Naturalista, Neurofisiología, Osteopatía, Parasitología, Psicoterapia, Rehabilitación.

Miles de médicos y odontoestomatólogos **tienen ya** el Seguro de Responsabilidad Civil Profesional y el de Protección Jurídica con **AMA**

**Un gran equipo jurídico,
con especialistas para cada caso,
estará siempre contigo**

MÉDICOS, FARMACÉUTICOS, VETERINARIOS, ESTOMATÓLOGOS,
ODONTÓLOGOS, ATS/DUE, DIPLOMADOS Y TODOS SUS FAMILIARES

AMA, LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANITARIOS

**Pide
información**

Passeig de Ronda, 175 - 177 baixos 25008 LLEIDA

Tels. 22 47 83 / 22 47 75

Fax 22 45 51